

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Arch 81.

C

T

Bibliotheca Palatina

Archaeol.

maffe

81

V. Corvini *Fastos atticos*, Florentia
1750. in fol. ubi haec dissertatio
iterum recusa est.

✓ 9196-

R

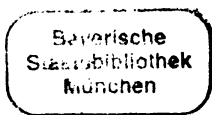
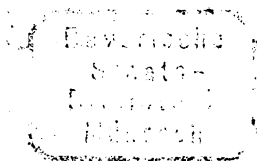
GRAECORUM
S I G L A E
LAPIDARIAE

A MARCHIONE
SCIPIONE MAFFEIO

Collectae, atque explicatae.

VERONAE. MDCCXLVI.

ANTIQUITATIS

SOLIDÆQUE ERUDITIONIS
AMATORIBUS

JULIUS CÆSAR BECELLIUS
VERONENSIS.

D complementum suum per-
venit tandem non solum o-
mnigena antiquarum Inscri-
ptionum, & anaglyptico-
rum marmorum collectio, quam Sci-
pio Maffei Marchio nec labori, nec
sumptibus parcens triginta & ultra
ab hinc annis incoeperat, sed etiam
nobilis atque opportuna tot cimelio-
rum collocatio. Muri siquidem circum
circa magnum Veronensis Academiae
cavædium sunt erecti, atque in eis
ordinatim inserti eruditi lapides, non
ad maiorem altitudinem quam com-
mode legi possint. Ante illos clarissi-

A 2

mo-

morum virorum collatione , & impensis exstructa , Dorica porticus quinquaginta columnis subnixa pluviam arcet , & harum rerum studiosis operimentum , atque honestum receptaculum præbet .

Postquam Muscum ita constitutum est , plurimis quotidie postulationibus collector excitatur , ut tot , tamque præclara monumenta in lucem coniunctim edat , & publici iuris faciat . In eo totus iam est . Cum prodibit opus , mirabitur profecto quicumque has delicias amat , ac novit , quomodo potuerint Græcæ Inscriptiones usque ad numerum centesimum coacervari , Romanarum cuiuscumque generis , ut ita dicam , innumera , Christianæ quoque , & mediæ ævi plures , Etrusca monumenta selecta XXV . Arabica inscriptiones IV . & vetera anaglypha ultra centum . Non hæc tamen solummodo monumenta continebit liber , sed iis amplissima aliarum Inscriptionum collectio sociabitur , quibus
tuto

tuto inniti poterunt docti, namque extare, & genuinas esse Maffeijs testari potest, atque asserere, cum visæ omnes ab eo & expensæ, & sive sua, sive Aebatis sui Francisci Seguierii manu transcriptæ sint. Quatuor alia præsertim huiusmodi Musea præstantiora exhibebit liber: nempe Taurinense, cujus Maffeijs ipse auctor olim, & ordinator fuit; Vindobonense, quod eiusdem suggestione atque hortatu congestum est; Capitolinum maximum, quod augetur adhuc, & amplificatur in dies, collectumque ac servatum in Collegio Romano Patrum Societatis Jesu. Taurinenses quidem inscriptiones digessit Maffeijs, & illustravit, simulque anaglyphæ omnia incidi fecit eo ipso anno, quo Museum construxit, omnia statim editurus; sed novis negotiis in dies implicitus editionem semper distulit. Plurimæ demum Inscriptiones insuper adducentur ad hanc usque diem ineditæ, quas in regionibus variis

editor sparsim reperit, seu noviter detectas, seu numquam animadvertas, aut agnitas.

His monumentis omnibus peramplus præmittetur *Tractatus de Notis*, seu compendiis, quibus antiquæ *Inscriptiones* abundant. Libri huius *Præfationem* recitavit nuper *Marchio Maffei*us erudito amicorum coetui: ex qua cum audierimus, *Græcorum* quoque siglorum explicationem in eo *Tractatu* recenseri, quam ad hanc usque diem a nullo volumine, & ab *Antiquario* nullo haurire possumus, petiimus statim, ut breviusculam hanc operis partem amplius non supprimeret, sed ut in antecessum vulgari permitteret. Cui petitioni cum libenter annuisset, fieri enim sic posse dicebat, ut vel de errore aliquo a viris doctis admoneretur, vel subsidio iuvaretur aliquo, ego eam provinciam suscepi, & libelli editionem procuravi, titulum generalem præmittens, & eam quoque *Præfationis* partem, quæ ad integrum siglarum *Tractatum*

per-

pertinet. Ab hodierno typographorum more abstinui, qui nonnisi latissima papyro, & amplis voluminibus quæcumque scripta nobis exhibent, ut majorem pecuniam corradant, maximum literatorum incommodum nihil veriti, atque exiguorum librorum elegantiam perosi, & commodum auferentes. Numeri, quibus in siglarum catalogo Inscriptiones denotantur, ii sunt, quibus in earum editione signata erunt.

SI-

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

A Vendo veduto per la Fede di Revisione , ed Approvazione del P. *Fra Girolamo Medolago Inquisitor del S. Ufizio di Verona* nel Libro intitolato: *Graecorum Siglae Lapidariae , a Marchione Scipione Maffei collectae , atque explicatae* . non v'esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica , e parimente per Attestato del Segretario nostro niente contro Principi , e buoni costumi , concediamo Licenza ad *Agostino Carattoni Stampator di Verona* , che possa esser stampato : osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle pubbliche Librerie di Venezia , e di Padova .

Dat. li 28. Marzo 1746.

Gio. Emo Proc. Rif.

Alvise Mocenigo Proc. Rif.

Registrato in libro a c. 32. al n. 179.

Mich. Ang. Marino Seg.

Si-

SIGLAE LAPIDARIAE

Hoc est

COMPENDIORUM SCRIBENDI,
*Quae in antiquis Inscriptionibus
cum Latinis tum Graecis
occurrunt, recensio,
atque explicatio.*

PRAEFATIO.

Ucundissimam, & quae ad
omne eruditionis genus
mire conducit, antiqua-
rum Inscriptionum per-
scrutationem, tractatio-
nemque aggredienti, nihil est quod
magis obstat, ac plus negotii facies-
sat, quam *Siglorum obscuritates*, ut

A 4

Ju-

Justiniani verbis utar, & compendia in eiusmodi monumentis adhibita. Veteres vel singulariis literis, vel prioribus tantum syllabis verba, & dictiones integras saepissime significabant; quamobrem quae verba lateant, & quatenam ibi dictiones eruendae sint, aliquando etiam inter exercitatos ambigitur. Profecto si quis quantum aliquis in re antiquaria profecerit experiri velit, istiusmodi mutilationes, quae nequaquam tritae ac pervulgatae sint, proponat interpretandas. Romani quidem non in titulis solummodo, sed & in *Pontificum monumentis, iurisque civilis, atque historiarum libris* contractionibus his utebantur, quod Valerius Probus in libelli sui prooemio nos docet. Propterea eximius iste Grammaticus, quem Gellius pluries laudat, ad ea colligenda, atque interpretanda priscis iam temporibus admovit manum.

Antequam progredior, cur me *de Notis* acturum haud profitear, rationem reddere, erroremque liceat animad-

nimadvertere ob varium nominis usum, apud illos qui hac de re verba faciunt, subortum. Quamvis enim hae quoque contractiones sub Notarum nomine quandoque veniant; ita ut Probus ipse libellum suum *De Notis Romanorum* inscripserit, atque *incisa Notis marmora publicis* memorarit Horatius; tamen proprie ac stricte notae signa sunt, & characteres peculiare ab iis, quibus scribentes utimur, differentes. Hinc Sidonius ut rem expediret, librariis dictabat, qui *comprehendebant Signis, quod Literis non tenebant*. Propter nominis ambiguitatem ad Virgilii versum,

Lib. 9.
ep. 7.

foliisque notas, & carmina mandat,
haec habet Servius: *scripto aut Signis, idest quibusdam notis, ut in obelisco Romae videmus: vel ut alii dicunt, notis literarum, ut per unam literam significetur aliquid*. Festus quoque: *Nota nunc significat signum, nunc literas singulas, aut binas*. Hinc optime Urfatus in Commentarii sui *de Notis Romanorum* praefatione. *Notas appello Probum*

Aen.
lib. 3.

bum secutus, qui improprie Notas dixit, quae erant verba contracta, aut singulares literae. At monebat Probus, circa perscribendas, vel paucioribus Literis notandas voces studium necessarium esse. Diserte iurisconsultus Paullus:

D. lib. Notis scriptae tabulae non continentur
 37. t. 1. *edicto, quia notas literas non esse Pedius*
 l. 5. *scripsit: Sextus hic Pedius multoties*

in Pandectis laudatur. Quae vere erant Notae, Graece σημειῶν vocabantur. Σημειογράφος in Glossis redditur Notarius: at qui communibus scribebant literis, καλλιγράφοι erant si maioribus, ταχιγράφοι si celeribus: magnopere siquidem decepti ad hanc ferme diem sumus, qui tachigraphos Notis usos esse credidimus; cum ea scriptura uterentur, qua cursim scribebant Romani; cuique immerito modo Gothicae, modo Langobardicae, modo Saxonicae, modo Franco-gallicae nomina sunt imposita, ut in

Pag. 57. Opusculis Historiae Theologicae aliquot ab hinc annis a typographo adiectis perspicue, ni fallor, ostenditur.

Pro-

Probe Lipsius de compendiariis figuris accepit Laertii verba in Xenophonte : ὑποσημειοσάμενος τὰ λεγόμενα . Eodem modo intelligendus est Plutarchus , cum Ciceronem narrat, docuisse scribas signis uti , *quae paucis & brevibus figuris multarum literarum vim continerent* : σημεῖα προδιδάξαντος ἐν μικροῖς καὶ βράχεσι τύποις πολλῶν γραμμάτων ἔχοντα δύαμιν . additque , eo tempore nondum Romānis usui fuisse τὰς καλυμένους σημιογράφους . De iisdem intelligendus Dio , cum Moecenatem tradit primum σημεῖα τινὰ γραμμάτων πρὸς τάχος signa *quaedam literarum ad celeritatem reperisse* . Hieronymus in Chronico : *M. Tullius Tiro Ciceronis libertus , qui primus notas commentus est* . Mancipiorum tamen non ingenuorum ea commenta fuisse , monuit Seneca : sed aliquo occultae scriptionis genere Tullium ipsum usum aliquando esse , locus est qui doceat in epistolis ad Atticum : *quod ad te de decem legatis scripsi , parum intellexti credo , quia διὰ σημείων scripse-*

In Cat.
Utic.

Lib. 55.
P. 553.

Epist.
90.

Lib. 13.

pseram. At in universum colligere possumus, frustra in rem nostram communiter adduci Tironem Ciceronis, Aquilam Moecenatis libertos: illorum enim industria verborum signa quaedam aut invenerat, aut didicerat, quibus loquentium prope- rantiam superantes,

Manil. lib. 4. *Exciperent longas nova per com- pendia voces.*

Epist. 178. Idem Seneca ibidem: *quid loquar verborum notas, quibus quamvis citata excipiat oratio?* D. Basilii: σημείων χρῆσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν λάβῃ τὸ αἶχος ὁ γράφων. cum verba natura sua volent, *notis utuntur, ut volantium celeritatem assequatur qui scribit.*

Epist. 117. Eapropter D. Hieronymus *signa, & furta verborum* notas concinne appellat. Unde autem, Ennium *mil- le & centum invenisse*, & collegisse *quinque millia* Senecam, hauserit Isidorus, profecto ignoro. Notae in lapidibus nostris utique dici possint *℥* pro *denariis*, *γ* pro *centuria*; nequaquam vero si proprie & strictius lo- qui-

quimur, cum syllaba, aut communis
litera verbum est. Ad contractiones, *Manil.*
 de quibus acturi sumus, multo mi- *lib. 4.*
 nus referri debet, quamvis ea quo-
 que huc pertrahatur a multis, occul-
 ta, & permutato literarum ordine
 arcana scriptio, quam in epistolis ad-
 hibuerunt quandoque, Caesar, quod *Gell. l.*
 Gellius memorat, & Augustus, quod *17. 6. 9.*
 a Dione traditur. Notae quidem,
 quae Tironis, ac Senecae praefixis no-
 minibus ad Gruteri calcem exhiben-
 tur, quibusque in veteri editione do-
 ctæ Petri Bembi, & Justi Lipsii prae-
 missae fuerant epistolae, quantum a
 compendiis, quae modo persequimur,
 distent, quilibet intueri potest. Si-
 nensia profecto σύμβολα perlegere, ac
 perscribere citius discas. Ego verò
 illud nostris peculiare nomen consti-
 tui, quo Justinianus Imperator usus
 est, cum Pandectas iussit, *non per*
Siglorum captiones, & compendiosa ae-
nigmata conscribi, sed per literarum
consequentiam explanari. Sic habetur
 in Praefatione prima Digestorum.

Ha.

Habetur rursus in secunda : *poenam falsitatis constituimus adversus eos, qui in posterum leges nostras per Siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere ; omnia enim, idest & nomina prudentum, & titulos, & librorum numeros per consequentiam, literarum volumus non per Sigla manifestari. Sigla vero & non signa ibi legendum esse, abunde probat Praefatio tertia Graece prolata, in qua eadem praeceptio iteratur κατὰ τῶν σημείois τιςιν ἐν τῇ γραφῇ χρημίνων, ἅπερ σίγγλας καλεῖσιν. adversus in scriptura quibusdam signis utentes, quae Singlas vocant. Discimus hic, usitatum id nominis fuisse, quamvis apud auctores non perennaverit ; discimus, tum *sigla*, tum *siglas* dici consuevisse, quemadmodum menda, & mendas ; ac discimus, Graecos a Latinis vocem mutuatos esse, *siglas* enim quid aliud est quam *singulas*, & quid *singlae* sunt nisi *singulae* ? prior scilicet tantummodo dictionis litera saepe scribebatur. *Singulariae literae* a Gellio ap-*

pel-

Lib. 17.
c. 9.

pellantur. *Singulae quid significarent, in promptu erat*, ait Probus. Si quis vero Sigla a Saxonico *segl*, vel a Teu- ^{Cang.} *Glossar.* ^{in Sigla.} *tonico segbel* mirifice deducere potius amet, genio indulgeat suo. Praefationes antedictae, quarum secunda obscuro & nequaquam competenti Epistolae, vel Orationis ad Antecessores nomine laudatur in hoc proposito a pluribus, in primo Codicis libro de- nuo afferuntur. Etiam in Novella CVII hereditatis uncias non per numerorum symbola sed literis omnibus *δι ὅλων γραμμάτων declarari*, praecipit Imperator.

Compendia ergo, quae vel priori tantum litera, vel dictionis parte constant, Valerius Probus, cuius alium etiam *commentarium satis curiose factum de occulta*, nempe transposita, *literarum significatione* memorat, ^{Scrive-} ^{re in ci-} Gellius, digerere, atque interpretari ^{fra.} primus aggressus est; non illa tamen solummodo respiciens, quae marmoribus, aut aereis tabulis mandabantur, sed etiam quae voluminibus di-

B

ver-

verſique generis monumentis. De huius Grammatici patria nihil umquam auditum, neque enim de Berytio Probo hic agitur. Quid ſi Veroneſem dixerō? quae non improbabilem coniecturam reddat, propono. Siglas reſenſet aliquas, quae non niſi Veronae viſae ulquam ſunt: hanc praefertim R. VER. Explicatur in quibusdam Probi editionibus *Rurum Veroneſum*, in aliis *Rerum*. Neutram ab illo interpretationem proceſſiſſe opinor, neutrum enim verbum in veteri ullo marmore brevium invenias; & ab interpolamentiſ aliquot immunis liber non eſt. R in lapide iſto *Reipublicae* nomen connotat, quae contractio inſcriptionibus conſueſta neſtquam fuit, uniceque habetur in Veroneſi illa, ubi Trophimus quidam RESTITVTOR. R. VER. hoc eſt *Reipublicae Veroneſis* nuncupatur. Cur autem lapicida literam praetermiſerit, cum *Reſpublica* per R. P. perpetuo in monumentis omnibus deſignetur, apparee ſtatim ipſum lapidem
in

intuenti : spatium siquidem defuit ,
 eiusque angustia alteri literae locum
 non dedit . Hanc igitur singularem
 afferre non poterat , qui votivam in-
 scriptionem nostram , modo in Mu-
 seo collocatam , non inspexisset ; in-
 spexisse autem , atque ex ea literas
 exscripsisse vix adducor ut credam ,
 nisi qui in hac civitate degeret , ne-
 que enim tunc temporis ad obser-
 vandos titulos itinera suscipiebantur .
 Memoremne , in Ioannis Ni-
 colai *De siglis veterum* volumine mi-
 serum Probum has easdem literas
Rex Veronensis interpretari ? Recen- Pag. 40.
 set praeterea Probus B, V. V. recte-
 que exponit , *Balnea* , *Vina* , *Venus* .
 Insolita , atque extraordinaria haec
 compendia a praecedenti versu excu-
 santur , comprobanturve , in quo ea-
 dem verba habentur extensa . Verum-
 tamen binae tantummodo laudari in-
 scriptiones possunt , in quibus ea si-
 gla apparuerint : earum autem unam
 non longe a balneis Cálderianis no-
 stris Ioannes Pantheus invenit , ac de

iis cum ageret , typographico prae-
lo primus supposuit . D. A. M. hoc
est *Deo Aeterno Magno* in hoc item
libello habetur : quae tria verba in
nullo alio visa unice praefert prae-
stantissimum ab Antiquariis nostris
tribus iam a seculis memoratum mar-
mor . Illa quidem in eo explica-
te sunt sculpta , sed Auctor forte
quae in patria viderat , per priores
tantum literas sibi adnotarat , qua-
propter Romae commemorans ; ali-
quantum a lapide deflexit . Mirum est,
Ioannem item Carotum Pictorem Ve-
ronensem Sarainae coevum , qui fo-
lio Amphitheatrico inscriptiones no-
stras aliquot cum siglarum catalogo
emisit , D. A. M. pariter scripsisse .
Caeterum Valeriorum nomen patriis
lapidibus nostris haud incognitum est,
nec Probi cognomen : Petronium Pro-
bum ad Calderiana item balnea exi-
mia olim inscriptio ostentabat .

Sub catalogi sui finem *Literas sin-*
gulares in iure civili Probus exhibet .
Harum seriem amplificavit Magno
(*Man-*

(*Mango* est Vossio in *Arte Grammatica*) qui cum magni Caroli aevo flo-
ret, opusculum suum (pluries editum,
& a Cuiacio quoque ad calcem codicis
Theodosiani) ipsi obtulit. Seculo XI
de Notis literarum egit Petrus Diaco-
nus, qui congeriem suam Imperato-
ri Conrado I. exhibuit. In Gramma-
ticorum Gothofredi, & Putschii col-
lectionibus hic etiam auctor locum
habet. Constat ex eius praefixa epi-
stola, *notarum librum* tunc ad manus
fuisse, quem iam *pene deletum* rogatus
est *ut renovaret*. Alium tamen a Pro-
bi illo, ac valde diversum fuisse, a-
gnoscat qui utrumque percurrat. Mar-
moreos titulos Diaconus noster pa-
rum consuluit, multaque minimum
profutura congeffit. Periodus prior
corruptissima *in Solomatero remorantes*
praefert: legendum forte *in Solodoro*,
nam Vippon illius aevi scriptor, Con-
radum I *per Solodorum Burgundiam in-*
trasse, tradit. Cl. P. Mabillonius *Pe-* R. Dipl.
trum Diaconum notas Tironianas ante l. 1. P.
annos quingentos explicavisse, monuit: 52.

B 3

fed

sed Tironianae alterius generis notae fuerunt, ut diximus, & plura ibidem benigna declaratione indigent. Post Diaconum Gothofredus *dictionum contractius scriptarum explicationem* tamquam antiquam collocat; & Fabricius quoque *incerti auctoris antiqui* vocat, eam collectionem recensens: sed doctos viros ad alia properantes commentitius aliquis titulus fefellit, nam Smetii fuit is labor, quem aliquanto auxit Goltzius ex nummis: protulit autem Gothofredus, ut in Goltzii *Tbesauro rei antiquariae* exhibetur. Putschius notarum explanationes addidit, quas Papias, Lexicographus, ut ferebant tempora, non ineruditus, ad vocem *Notatio* consarcinavit.

Anno
1579. 4.

Verumtamen cum decimo quinto seculo literae omnes meliorem in modum coepissent reviviscere, ac veluti consensu quodam plurima ingenia saniolem eruditionem revocare contenderent, priscarum etiam Inscriptionum explorationem maximo qui-

quidem studio non defuere qui adorirentur. Ut quam multas exscriberent, nec labori pepercerunt, nec sumptui. Membranae, quae eius aevi collectiones servant, siglorum item recensiones quasdam breviusculas saepe continent; videbant enim eruditi homines, absque hoc arcam tradi clavi nequaquam oblata. Inter MSS huiusmodi codices palmam obtinet qui Ioannis Marcanovae peramplam *συνοψη* continet, anno 1465 ornatissime exaratam. Ad Monasterium Patavinum S. Ioannis in Viridario olim pertinuit: ego annis ab hinc triginta & ultra penes Cl. V. Laurentium Patarolium Venetiis vidi, qui *Augustorum, Augustarum, Caesarum, & Tyrannorum seriem* erudite in manus hominum dedit; Panegyricas item orationes veterum Italice versas numismatibus praeclare illustravit, etiamsi ab iis, qui Bibliothecas nummarias adornarunt nec memoretur. In hoc codice prope finem Valerii Probi, Alabaldi, aliorumque plu-

ra habentur ad notas spectantia , & Petri Diaconi libellus integer . Primus autem qui decimoquinto seculo de siglis aliquid docuerit , Guarinus Veronensis videtur fuisse ; eius enim auditor Angelus Decembrius in *Politiae Litterariae* libro quinto illum inducit *de priscorum dictionibus , quae per singulas literas , vel syllabas scribi solent* , itemque de aereis monumentis egregie differentem , & quid singulariae multae significant discipulis exponentem .

Arte typographica inventa , antequam Inscriptionum collectio vulgareretur , ulla ad contractiones intelligendas praestitum subsidium est : anno nempe 1486. loco non indicato libellus prodiit hoc titulo . *Significatio litterarum antiquarum Valerii Probi , & Fr. Michaelis Fabritii Ferrarii Regiensis Carmelitae* . Paucissimos huic viro inter antiquitatis illo aevio cultores anteferas velim . Inscriptionum enim *συναγωγὴ* ex provinciis variis compegit maximam , quae Re-

gii

gii apud syncellitas suos in nitidissime conscripto , ac depicto codice aevum fert . Quam plura ex illo , triginta pariter & quod excurrit ab hinc annis , decerpſi . Probi editionem Ferrarinius deinde procuravit ita praeloquens . *His proximis annis optimi Grammatici Valerii Probi de notis antiquis libellus ad manus meas pervenit , vel diuturnitate temporum intercisus , vel librariorum inscitia admodum mendosus . Qui cum maxime necessarius esset ad ea intelligenda , quae binis , ternisque aut amplius litteris erant vetuste circumscripta , operam dedi labore & industria mea , quantum consequi potui , depravatam , corruptamque emendare ; ut qui propter plurimas mendas iam Probi esse desierat , auctori , siue domino in integrum restitueretur . Multa etiam ipse adieci . Inter adiecta computari procul dubio debent , M. LEP. C. REG. INST. M. Lepidus civitatem Regiensium instauravit ; itemque literas R. REG. Rerum Regiensium redditas , nullibi conspe-*

spectas, & aemulatione quadam nostrarum R. VER. efficitas.

Eundem Probi libellum collectioni suae inscriptionum Romanarum anno MDXXI. Mazochius praemisit, sed antea bis ediderat satis corrupte Ioannes Tacuinus, qui anno demum MDXXV. longe melius, & laudabilius Venetiis emisit. Huic editioni Putschius apprime inhaesit, cum in thesauro suo Grammatico hanc opellam collocavit. Multo auctiorem vulgavit deinde Henricus Ernstius, sed quae *mala*, ut Poeta loquitur, adiunxit *alite*, remove, atque abolere praestat. Idem Tacuinus typographus Petrum Diaconum cum Probo sociavit. Exinde alii, cum Inscriptiones emitterent, huiusmodi simul notarum series exhibuere. Apianus *Abbreviationes veterum monumentorum* dedit, Torellus Saraina *literarum antiquarum Interpretationem*, Aldus nepos *De veterum notarum explanatione*, quae in antiquis monumentis occurrunt. Smetius meliori consilio

lio usus siglarum declarationem addidit , quae in titulis ab eo collectis conspiciebantur . Sed his omnibus , aliisque minus notis , longe praestitit Iosephus Scaliger , magni Indicis Gruteriani XX caput adornans . Eius industriam Reinesius aemulatus est . Prodiit demum Sertorii Ursati , de antiquitate non una de causa optime meriti , Commentarius peramplius , *quo nihil est in hoc genere locupletius* , inquit Fabricius .

Post haec tamen omnia novis hodie in hanc rem lucubrationibus indigere nos , qui huic disciplinae serio se addixerit , inficietur nemo . Diu sane est , cum subsidium huiusmodi quoddam expetitur . Innumera his annis octoginta , qui ab Ursati labore effluxere , prodierunt huius generis monumenta , in quibus compendia antea nec visa spectantur . Plura ex antea visis praetermissa fuere ; haud pauca inexplicata perstant ; quibusdam aliena , & minime competens explicatio afficta . Quid memorem il-
legi-

legitima, atque ab exscriptis perperam titulis nata? quid commentitia, ac in nullo umquam monumento aut vetere libro conspecta? Contemplationes etiam diversas miscent, qui compendia ex cuiuscumque generis monumentis arripiunt, sicuti Ursatus fecit. Rei quoque nummariae provincia a nostra diversa est, atque a tam multis praeclarisque viris iam ornata, & aucta, ut subsidio nostro minime indigeat. Praeterea qui laudem consequi in hac palaestra velit, non tam libris se devoveat oportet quam literatis saxis. Ursatus contra *ex omnibus notatis* in Praef. rum Auctoris siglas, & interpretationes decerpere professus est, quorum etiam nomina singillatim adposuit. Quidquid ergo huius generis apud quoslibet invenitur, attulit; qua diligentia, ut acervum omnium maximum congereret, obtinuit quidem, sed ad studium nostrum parum utilem, ne quid acerbius dicam, maiorem enim partem extrudat necesse est, qui veritate capitur, & authentica, vel

vel reapse existentia intelligendi monumenta, atque explanandi cupiditate flagrat. Quid monstri ab eo laterculo non expectes, in quo quidquid Petrus habet Diaconus, & quidquid Saraina, Aldus nepos, Gratiolus nescio quis, Lazius, Ernstius, & con-
 similes protulere, coacervatum sit? Siglis pluribus usque ad XL. ad L. ad LX. diversa verba singulatim significandi tribuitur potestas: quod si legitime factum est, frustra laboramus; nulla enim esset ratio tantam ambiguitatem tollendi, & quid monumenta loquantur internoscendi. Quin antiquitus quoque abstrusissima ea fuissent aenigmata; cum versa vice usitatas formulas, sollempnia verba, literasque in oculos perpetuo incurrentes quivis ferme tunc intelligeret, ac perciperet. Publicae eruditionis, communis regulae, generalisque consuetudinis ea fuit unifomitas, & constantia, ut quae in Africa in Asia, in Galliis, in Dacia marmoreis, aut aereis tabulis committebantur, iisdem

ac

ac quae Romae contractionibus perscripta videamus, eodemque sensu adhibitis. Literatum quemdam virum *Bibl. L. lib. 4. c. 6.* Fabricius commendat, qui omnem diligentiam ut vinceret, *Ursati opus in alterum tantum auxit*: num mirificum hoc prodierit opus, haud scio; sed eruditi viri non cogitarunt, ad has collectiones meliores, utilioresque reddendas, saepe non tam qui addat requiri, quam qui adimat. Nolim tamen credatur, Ursati minime vulgarem eruditionem me parvifacere: in hoc ipso opere docte pluries excurrit, & multa non contemnenda refert, ac colligit: sed quod ad siglas attinet, & ad compendia, nimiam quibuscumque antea tradidissent, fidem habuit. Haec autem de *Commentario* dicta sunt, nam in eiusdem *Breviario*, quod addidit, plurima ex inutilibus amputavit, & rei lapidariae multo melius consuluit. Dolendum tamen, quod inscriptiones, e quibus sigla, & contractiones sunt erutae, indigitarit numquam, & quod

quod plures sublestae fidei admiserit,
ac reconfuerit.

Non deerunt qui opinentur, de interpretationibus vulgaris iis, quas nequaquam probandas autumo, & ex quibus eruditarum quandoque controversiarum decisio pendet, me occasione oblata cumulate per vices disertaturum: sed hunc locum ad praesentem inspectionem pertinere non arbitror, & ad artem Criticam lapidariam reservo. Ut autem magis pateat, in hac literarum luce tractationem hanc etiamnum desiderari, & omnino necessariam esse, illud animadversum velim; qui de Graecarum inscriptionum contractionibus egerit, ad hanc usque diem, quod quidem sciam, inventum esse neminem. Dimidium ergo fere negotij intactum adhuc, atque inexploratum est. Quicumque Graecas siglas memoravere, de nummariis loquebantur, & qui eam provinciam se denuo suscepturos professi sunt, nihil aliud nisi a Vailantio congestas quibusdam aliis cumu-

mulare spondebant, In notarum, ac singularium literarum *Interpretatione* Scaligeriana Grutero adnexa Graecarum unica recensetur, atque haec ipsa perperam explicata; $\pi\pi\acute{o}s$ scilicet redditur, cum $\pi\pi\acute{o}$ significet. Non inutilem ergo mihi videor operam, curamque impendere, lapidarias quoque perquirens, & ab iis, ut par est, initium operis sumens. Imo non desunt qui in tanta rerum harum perquisitione, ac discussione utilius nihil fieri posse censeant, quam singularias ipsas, Graecaque compendia in lapidibus ad hanc diem visa colligere, ac declarare.

PRO.

PROOEMIUM AD GRAECAS.

Sus quidem obtruncandi verba, cum aera aut marmora scalpbris inscriberentur, dictionesque vel per unam, vel per paucas literas significandi, magis quam Graecus Latinus est. Id moris antiquissimos Graecorum vix habuisse, veterrima eorum monumenta testantur. Neque hominum, neque tribuum nomina usquam decurtata apparent, in omnium vetustissimis, quas Regia nostra Parisiensis possidet Academia, marmoreis tabulis, Peloponnesiaci belli tempore insculptis, quas inter praestantiores *Galliae Antiquitates* exhibui: duo tantum officia earum altera profert extremis literis mutilata. Compendium habetur nullum in Theatralibus, ab illa aetate haud longe
C diffi-

diffitis Inscriptionibus quinque, quas
 Cyr. p. 9. 10. Cyriacus, Anconitanus civis, in Graecia vidit, atque exscripsit, viditque pariter, atque iterum retulit Sponius,
 Sp. t. 3. quibusque per similem *πικρατης* *της* *βίβλος*
 pag. 21. dicavit Themistocles, & Plutarchus
 109.214. affert. Nulla fere visitur compendiarie scribendi ratio in *Antiquitatibus Asiaticis*, quas magno rei literariae incremento Edmundus Chishull docte collegit, vulgavitque: de iis intelligas, quae Caesaris, ac triumvirorum tempora anteverunt. Nihil huiusmodi continet Spartana Musei nostri inscriptio amplissima, Ephoros Phoebotelem, & collegas praeseferens. Ipsae numerales notae in veterrimis Graecorum lapidibus raro occurrunt: donariorum recensio, quae Apollini
 Ant. As. pag. 69. Didymeo Seleucus Callinicus miserat, perpetuis numeris constat, sed expansis, ac per literarum consequentiam explanatis. Idem dicas de simili monumento, quod Regis Prussiae nomen nobilitat. Inter remoto admodum aevo conscripta Oxoniensis
 pag. 91. tan-

tantum Epocharum enumeratio annos omnes Atticis designat notis . Nec habuisse videntur Graeci speciale nomen , quo singularias connotarent ; Plutarchus enim , ut significaret Marcum Tullium votivae tabulae per M. T. se inscripsisse , sic loquitur : *καὶ πρῶτα τῶν δύο ονομάτων ἐπέγραψε* *In Cic. primas init. duorum nominum literas inscripsit.*

Graecus tamen , & ex veterrimis , ad omnium manus est liber , in quo siglae conspiciuntur multae . Illius auctor Hippocrates *κατὰ τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἡμᾶς χρόνους* , *Peloponnesiacis temporibus floruit* , inquit Soranus in eius vita . In volumine de morbis popularibus tertio sectiones fere omnes descriptionem morbi , causamque , & eventum singulariis quibusdam claudere videntur , & obsignare . De harum forma , significatione , & fide tam multa olim disputata sunt , ut non uno libro illi opus sit , qui omnia velit colligere . Verba sunt Galeni , qui de illis notis in eius libri *Commentariis* abunde loquutus est , & non

in omnibus exemplaribus comparuisse admonet , & a Medico quodam, vel a Zenone suspicatur intrusas . Π πιδανόν , Ζ ζητητέον , vel ζήτημα , vel *septimum diem* , Τ υγείαν , Θ θάνατον , Α ἀποφθοράν , Γ γόνον , Ε ἐποχήν , & sic alias quaslibet , ac si verborum priores essent literae , non defuere qui interpretarentur . Verumtamen quicquid sint , ad praesentem tractationem istae non pertinent ; cum quia in Inscriptionibus numquam conspectae sunt , tum quia Hippocratem nequaquam auctorem habent , sed posteriori longe aetate quicumque rem perpendet , ab extranea manu adiectas intelliget . Quis non videat , artis Medicae studiosum quemdam in memoriae subsidium ea sibi compendia struxisse , ut ictu oculi aegrotationum historiam , exitumque velut per symbola perciperet , ac comprehenderet ? Cur enim Hippocrates sub finem exempli causa sectionis primae , postquam *τεσσεράκοντα ἡμέρησιν* scripsisset , ad eum numerum connotandum

dum statim M adiecisset? cur tertio tantum in libro iis usus fuisset aenigmatis, quorum in aliis eiusdem operis vestigium reperitur nullum? Nugaces curas merito ac iure disputationes illas nuncupavit Galenus, quas pluribus in hoc argumentum voluminibus cumulatis Zenon quidam, Apollonius empiricus, & Heraclides Tarentinus instituerunt. Rei summa apud Galenum est, μήθ' Ιπποκράτους εἶναι, μηδ' ὕτως γεγράφθαι τοὺς χαρακτῆρας ὡς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

Ad rem nostram pariter nequaquam facit vetus mos ille, primam ethnici nominis literam clipeis inscribendi, quem ab his Xenophontis verbis deduco. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι ὁρῶντες τὰ Σίγματα ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, ὡς Σικυωνίους οὐδὲν ἐφοβῶντο· ἐνθα δὴ λέγεται εἰπὼν ὁ Πασίμαχος καὶ τῷ Σιώ· εὐσεῖ ὕμμε τὰ Σίγματα ταῦτα. *Argivi autem videntes S in clipeis* (Sycionii nimirum hostes ademerant) *ac si Sicyonii essent, nihil metuebant: tunc dixisse perhibetur Pasimachus, per gemellos Deos*

Ad I-
liad. B.

istæ S vos fallent. Idem audiit de Lacedaemoniis Eustathius, nempe quod clipeis suis *Α* inscriberent, elemento initiali, velut insigni quodam, se connotantes. Λάμδα ἐπὶ ταῖς ἀσπίσιν αὐτῶν εἰς παράσημον ἔγραφον, ἐκ τῆς κατάρχοντος σοιχείας παρακτινρίζοντες ἑαυτοῖς. Plurimae etiam in Mss sequiorum temporum codicibus occurrunt notae, Medicae, Astronomicae, Chimicae, Musicae, Rhetoricae, Magicae, Monetales, quas omnes dimittimus, & a praesenti perquisitione ablegamus. Nugatorios Gnosticorum, & Basilidianorum typos nihil moror, nec literas somnia mentientes aut metallicis in lamellis, aut in gemmis & lapillis eorum opera insculptas. De ponderibus, & mensuris agens Paullus Aegineta, sic incipit. *Verum cum quidam non integris literis, sed per notas haec ipsa pondera & mensuras significent, praestiterit fortasse & nos in hac parte veteres imitari, & primum characteres ipsos declarare*. Notarum nomen Musica praesertim sibi asseruit, atque u-
fui

fui suo vindicavit , quamobrem Italice verbum *Note* hoc peculiariter sensu intelligimus. A Graecis literis ea signa originem duxisse, Boethius docuit; iis siquidem *in quamlibet partem* *Mus.*
l. 4. c. 3. *imminutis, nunc etiam inflexis, tota haec notarum descriptio constituta est.* Cum tamen aliam demum figuram induerint, σημεῖα illae quoque dictae sunt: παρασημαίνεσθαι τὰ μέλη apud Aristoxenum lib. I. idem valet, ac *mettere in note le canzoni*; & circa modorum σημεῖα Alypii Isagoge Musica revolvitur. Verum haec omnia nihil ad nos. De lapidariis tantummodo, aut aeneis monumentis hic agitur, in quae Graeci, antequam in Romanorum potestatem, & in commercium frequens, consuetudinemque venirent, verborum mutilationes raro inducere consueverunt. Dimidiatam postmodum scriptionem exceperunt, sicuti & hominum, & publicorum munerum exceperunt nomina. Cum ergo a Romanis huius usus crebritatem exinde Graeci arripuissent, eadem praeser-

tim ac illi verba, & nomina perstringere amarunt: quo animadverso, & ad Graeca exstantia, & ad alia, quae in titulis nondum e terra emerfis de novo forte prodirent, intelligenda compendia, via sternitur perfacilis, atque expedita. Cum enim scimus, Romana praenomina, & Romanas tribus Romanorum more saepe notari, lux affulget, illis quoque, quas in Graecis lapidibus nondum vidimus, ubi occurrant, intelligendis. Latina gentilitia nomina, quae Latini perraro, Graeci frequentius mutilant, & aliquando unica etiam signant litera. Orbianae Augustae Graecum numisma in cimeliis habui, a Tristano olim relatum, in quo Βερβία legi debet, ubi B conspicitur. Praenomina tamen explicata pluries occurrunt Τίτος, Μάρκος Μάριος. In Sponii Itinerario inscriptio bilinguis affertur, in qua Latine P. F. VOT. & Graece, Ποπλίς υἱός Ουοτούρια. Civitatum vero, & regionum nomina saepe in marmoribus per sigla indicantur: quin pagi quoque
At-

Attici, & vici in inscriptionibus priorem tantum syllabam exerunt. Neque pauca numerantur eius generis verba, nam *δημος*, hoc est Urbis, aut regionis partes, quarum quaevis Commune efficiebat, & quae totidem componebant curias, eximiis Strabonis, atque Eustathii praemissis auctoritatibus, CLXXIV fuisse ostendit Meursius, de iis erudite differens. Egregie hanc investigationem iuvit Sponius, qui Athenis praeclaram Inscriptionem reperit, tredecim Tribus omnes memorantem, & strictim perscriptos multos ex Populis. Parum considerate eruditus Montfauconius in Palaeographia, *Tribu Phlyeus, Tribu Sphettius, Perithoides ex Tribu eius nominis*; cum nequaquam tribus essent sed populi, & cum his nominibus tribus non haberetur ulla. Maior autem Populorum, seu Curiarum pars pagis constabat, Atticam magno numero frequentantibus. Pausanias multa quae ad historiam pertinerent, *aliter narrari in Populis, ac ab iis qui Urbem*
inco-

*incolebant, animadvertit: λέγουσι δὲ αἱ ἀ-
 γὰς δῆμους καὶ ἄλλα οὐδὲν ὁμοίως καὶ ἐκ
 τὴν πόλιν ἔχοντες. Nihilominus aequa
 lance Atheniensem Rempublicam vi-
 canae curiae, ac urbanae constitue-*

*In Be- bant; ἐκάστη γὰρ φυλὴ πεντήκοντα ἔχει,
 φενικί- οἱ κατὰ μῆνα ἐπρυπίνεον, inquit Ste-
 δαι. phanus: unaquaeque enim ex tredecim
 tribubus, quae e Populis constabant,
 viros quinquaginta suppeditabat, qui
 per mensem imperitarent. Propterea A-*

*Phil.
 lib. 2.*

*ἐπεδὴ φυλή τε ἦν αὐτῇ καὶ δῆμος. quan-
 doquidem & tribus illi adsignata erat,
 & populus. Quin nec tribus nomen,
 ut plurimum, nec urbis inclitae A-
 thenienses profitebantur, atque osten-
 tabant, sed Populi tantummodo. Te-
 statur Pausanias, antiquorum civium,
 qui contra Persas pro patria occu-
 buerant, cippos nihil aliud quam αἱ*

*In Attic. ὀνόμασι καὶ τὸν δῆμον ἐκάλεσεν praesetulis-
 se. Plutarchum, Laertium, Scripto-
 res alios si consulas, Atheniensium,
 de quibus agunt, Populum saepissime me-*

memorare invenies . Supervacaneum igitur profecto nequaquam fuerit , Atticarum curiarum nomina compendiis obumbrata extricare , & ad intelligenda quae in posterum forte prodirent , viam sternere , atque aperire.

Antequam quicquid hoc Prooemii est obfigno, unum addo. Quandoquidem doctrinarum omnium fructum ad religionem referre oportet , nec magnifieri debet quidquid eo non collimet , & in sacras etiam literas subsidium quoddam non conferat; existimari nolim, nullam inscriptionibus, siglisque nostris cum ecclesiasticis studiis cognationem intercedere: neque enim Christianae maximi momenti Inscriptiones defunt , neque in iis Graecae siglae , quas inter sit novisse. Marmoream S. Hippolyti cathedram testem advoco, de qua summis ingeniis, exquisitaque doctrina viri, non sine ecclesiasticae eruditionis bono disseruere. Extra lapides etiam diffunditur huius Graecitatis utilitas. XPS ubique scribitur: qui autem nesciat, ex se-

sequioris aetatis abusu in Christianis titulis non infrequenter animadverso, Latinum s cum Graeco r hic sociari, quomodo in Christi nomen p litera immittatur, requireret. Idem dicas de Iesus nomine IHS. In quo literam h mirari solent, qui illam non h sed Graecum e esse ignorant. Cretensem inscriptionem aetatis Iustinianae profert P. Montfauconius in Palaeographia, in qua IHCOY *ὁλογραμμάτων* inscribitur. Siglas demum ipsas recensamus: neutiquam tritis, aut pervulgatis, unde eruerim, adiicio, cum ut fides constet, tum ut unusquisque ipsas Inscriptiones consulens de interpretatione iudicium ferat.

GRAE-

GRAECORUM

SIGLAE.

A. Πρῶτος, item ἀπαξ. *primus*, *se-*
mel. ΤΟᾹ. Habetur in Grute-
 riana 1052. 6. & in aliis pluribus.
 Valet τὸ πρῶτον. *primum*. In eo-
 dem lapide ΤΟΗ̄. *οὐτανὺν*, *οὐτανα*
vice. Verum satius esse puto, quae
 ad numerales notas pertinent, col-
 ligere universa sub finem.

A. Αύλος. In Musei Veronenſis inscri-
 ptione quae exhibetur num. 51.

A. Grut. p. 210. ἀπὸ *ab*.

ΑΓ. In Veronenſi 111. ἀγία.

ΑΓΙΩ. Palaeographiae pag. 174. ἀγιω-
 ταιος.

ΑΓΓΕ. Ἀγγελῆθεν. *Ex Angele* Atticae
 pago. Habetur in inscriptione prae-
 stantissima, quam reperit Athenis
 Sponius, & tomo tertio *Itineris per* pag. 46.
Italiam, ac Graeciam inseruit. Vi-
 di

di & ego insignem illum lapidem in collectione Oxoniana, ubi nunc custoditur. Tredecim tribus in eo recensentur, & contracte plures ex Populis, de quibus in Prooemio verba fecimus. In aliis etiam eiusdem voluminis monumentis contractiones huiusmodi occurrunt; quapropter opus istud his tantum literis *Itin.* indicabimus, nempe *Itinerarii tomo tertio*. Angelenſes hoc modo nuncupari etiam Stephanus docuit: ὁ δημότης ἐπιρρηματικῶς, *popularis adverbialiter* Ἀγγελῆθεν. respondet Italicae locutioni, *è da Verona*.

AGN. *Itin.* p. 54. Ἀγνούσιος. ex *Agno Atticae item pago*. Harpocraton e Demosthene: ὁ φυλέτης Ἀγνούσιος. *tribulis Agnusius*; sed tribum cum Populo miscet, & in tribum Aca- mantidem refert, cum marmor At- talidi tribuat.

AIΘ. & *Itin.* p. 85. ΕΞΑΙΘ. Αἰθαλίδης, ἐξ Αἰθαλίδης. Stephanus: *popularis Aethalides*. Hesychius. δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς. *populus tribus Leontidis*. AIA

AIA. Αἰλίος. Similiter ATP. ANT.
aliaque gentilitia Romanorum nomina, quae statim agnoscuntur.

AIM. In Veronenſi 39. ἐκ τῆς Αἰμιλίας φυλῆς. *Aemilia*.

AIEO. Itin. p. 52. Αἰξονεύς. *Aexonenſis*. Stephanus: δῆμος τῆς Κεκροπίδος φυλῆς.

AAΦ. *Alpheni*: apud Smithum in ſeptem Asiae eccleſiarum Notitia. pag. 22. In eodem titulo ANT. KA. AAΦ. *Antonium Claudium Alphenum*.

ANEΘ. ἀνέθηκεν, *dicavit, poſuit*.

AP. 1130. 8. Αππίος: perperam ibi AΠΕ. quod animadvertit Fabretus, in Emendationibus.

API. Chishullius Parte ſecunda pag. 9. ἀπίοντος, *abeuntis*.

APIEA. apud Vignolium de Columna Antonini pag. 233. *Libertus*.

APIEAKAIE. ἀπελευθέρῳ Καίσαρος. Literas, & ſyllabas diverſa verba ſignificantes ſine intervallis, & ſine interpunctione exhibeo, ut conſpici in antiquis Graecorum marmoribus ſolent. Aliter referunt
qui

qui ea non viderunt, & inscriptiones in schedis perquirentes, Latinarum more exaratas inveniunt.

ΑΠΟΛ. Itin. p. 54. Ἀπολωνιεύς. *Apolonienſis*, Atticae populus.

ΑΡΧ. Ἀρχων, vel Ἀρχιερεύς. ambigue quandoque & in nummis: ubi Harduinus legerat ἐπὶ Ἀρχιερέως, Vandalius pag. 396. legit ἐπὶ Ἀρχοντος.

ΑΡΧΙΣ. Sponius in *Miscellaneis* p. 343. Ἀρχισράτης, aut aliquid simile, ut paulo post Ἀρχιθασίτης, sed de literarum errore suspicor, cum e schedis accepta sit: forte erat ΑΡΧΙΕ. hoc est ἀρχιερέως.

ΑΤΤ. Κ. Μ. ΑΤΡ. ΣΕΟΥ. Itin. p. 118. Αυτοκράτωρ Καῖσαρ Μάρκος Αυρήλιος Σεουηρός.

ΑΦΙ. Itin. p. 51. Αφιδναῖος, *Aphidnaeus*: quem populum Leontidi adscribit Stephanus, sed inscriptio nostra Adrianiae tribui; nam cum Adrianiam in Adriani Imperatoris honorem Athenienses adiecere, populis intruxerunt ab aliarum patrimonio decisis.

ΑΧΑΡ.

ΑΚΑΡ. ibidem. Ἀχαρνεύς, *Acharnensis*.
Paulanias in Atticis ἐστὶ δὲ Ἀχαρναὶ
δῆμος.

Β. βουλή. *Consilium*.

ΒΔ. βουλῆς δόγματι. *Senatus decreto*.

Β. in Oxonienti pag. 146. *vivens*. φί-
λανος Ἀθηναίου Β. redditur ibi *Phi-*
lenus Athenaei II. Verum monumen-
tum sibi paravit *Athenaei filius*. *Vi-*
vens. β pro ου, vel pro υ occur-
rit saepe: Latina verba Graecis
admixta, & Graecis literis prola-
ta saepius. Grut. 1130. 8. ΚΟΜ-
ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΝΤΣΙΒΙΕΤΣΟΤΕΙΣ.

ΒΕΝΕΦ. 68. 6. Βενεφικιάριος, *Beneficiarius*.

ΒΕΡ. Itin. p. 50. Stephanus Βερενικίδαι
οἱ δημόται. In praeclaro Musei Ve-
ronensis marmore num. 64. is po-
pulus ita enunciatur: ΕΚ ΒΕΡΝΕΛ-
ΚΙΔΩΝ. ex *Berenicidis*.

ΒΗΣ. Itin. p. 51. & 160. Βησαεύς. *Be-*
saensis. Strabo lib. 9. Βησαεῖς οἱ δῆ-
μόται λέγονται. *populares dicuntur Be-*
saenses.

Γ. γερυσία *Senatus*. In Oxonienti Smyr-
naeorum, & Magnetum post eo-
rum ὁμόνοιαν psephismate, Seleuci
D ho-

honoribus destinato, versus ultimus in editione secunda sic affertur : ΕΚΜΑΓΝΗΣΙΑΣ . melius in priori ΕΚΓΜΑΓΝΗΣΙΑΣ . Marmor autem sic habet ΕΚΤ . ubi T & Γ conglutinari puto : ἐκ τῆς γερυσίας .

ΓΑ. & Γ. Γάϊος .

ΓΑΡ. Itin. p. 48. Γαργήτιος , *Gargettius* . Civitas, & *populus* a Stephano dicitur . Plutarchus in Theseo : Γαργεττοῖ κρύψαντες ἑαυτὲς . *Gargetti se occultantes* .

ΓΕΛΛ. Itin. p. 200. Γέλλιος, *Gellius* .

ΓΕΡΜ. Γερμανικός . Itin. p. 116 .

ΓΝ. Γναίος , *Gnaeus* .

ΓΝΗΣ. Oxon. p. 276. γνήσιος , *legitimus* .

ΓΟΡ. In Gualtherii Tabulis Siculis p. 12. *Gorpiæo mense* .

ΓΡΑ. Oxon. p. 276. & ΓΡ. Itin. p. 79. γραφεύς , γραμματεὺς , *scriba* , *notarius* .

ΔΕ. δημαρχικῆς ἐξουσίας . *Tribunitiae potestatis* .

ΔΕΙΡ. Itin. p. 159. Δειραδιώτης . *Stephanus* , *popularis Diradiotes* .

ΔΕΣΠ. Inscriptio in urbe Ticinensi super-

perstes, quam inferius proferam :
Δεσπότη Domini.

ΔΗ. *Δηίφοβος.*

ΔΙΟΝ. Itin. p. 201. *Διονυσίου.*

ΔΜΣ. apud Fabrettum pag. 252. *Dis
 Manibus Sacrum.*

ΕΓΝ. *Εγνάτιος.*

ΕΖ. Gualtherius p. 44. *ἔζησεν, vixit.*
In aliis EZH.

ΕΙ. in marmorea S. Hippolyti cathedra *Idus.*

ΕΚΚΗ. Itin. p. 46. *ἐκ Κηδών, ex Cedis:*
huius populi non meminit Stephanus,
sed meminit Demosthenes in
Evergum.

ΕΚΚΟΙ. Itin. p. 53. *ἐκ Κοίλης, ex Coele:*
Aeschines in Ctesiphontem:
Ἀρχῖνος δ' ἐκ Κοίλης. Ab Inscriptione
discimus, in qua tribu is populus
censitus fuerit, nempe in Ippothoon-
tide.

ΕΛΕΥ. *ἐλεύθερός, liber.*

ΕΜ. in S. Hippolyti Cathedra, *ἐμ-*
βόλιμος, vel ἐμβολιμαῖος. mensis in-
tercalaris.

ΕΝ. Gr. 1025. 10. *ἕνεκεν, propter.*

ΕΞΑ. apud Cyriacum xxxi. 201. ἐξά-
μηνον, *semestre*, quo Graeci nomine
tamquam substantivo utuntur: per-
peram typographus ΕΞΕ. Caete-
rum quam immerito in falsario-
rum numero communiter repona-
tur Cyriacus, suo loco ostendemus.

ΕΞΟΙ. Itin. p. 49. ἐξ "Οις, *ab Oea*.
Pandionidi adscribit marmor. An-
tiquorum auctoritates variant, quia
"Οις alius fuit populus ab "Οα.

ΕΠΙΕΚ. Itin. p. 52. *Epicides* ὁ δημό-
της Ἐπιεικίδης. *Stephanus*.

ΕΠΙC. Ἐπίσκοπος.

ΕΞΕΠΙΤ. apud Reinesium p. 199. ἐξ
ἐπιτάγματος, *ex iussu*.

ΕΠΙ. Itin. p. 79. ὁ δημότης Ἐρικεύς.
Stephanus: popularis Ericensis.

ΕΤ. 730. 6. ἐτη, vel ἐτῶν. *anni*.

ΕΤΕΛ. in marmore Ticinensi. ἐτελεύ-
τησεν.

ΕΥΔΑΙΜ. Andreas Marmora in Histo-
ria Corcyrensi. *ευδαίμονος felix*.

ΕΥΠΙΤ. Itin. p. 49. *Stephanus*, ὁ δη-
μότης Ἐυρυρίδης. *Euryridensis*.

ΕΥC. *εὐσεβής, pius*.

ΕΥCΧ.

ΕΤΣΧ. 870. Ι. εὐσεβείας χάριν · *pietatis gratia*.

ΕΥΧΑ. Itin. p. 201. Ευχαρίδης · *viri nomen*.

ZH. & ZHI. apud Smithum in *Notitia* p. 49. & Spon. Misc. p. 339. vivos indicant qui memorantur. In Ephesina apud Chishullium Parte secunda p. 9. post nomina habetur ΖΩΣΙΝ. *Viventibus*, aut potius *Vivunt*.

Z. ζήσαντι · *qui vixit*. Romae hanc inscriptionem vidi Capitolino Museo iam devotam.

Θ Κ Α

Κ Α C ω Ρ Α Τ Ι

Α Τ Α C ω Ρ Α

Τ Η Τ Ι ω Γ Α Τ

Κ Τ Τ Α Τ ω Μ

Κ Α Ρ Ι Ν Ζ Ε Τ

Γ Μ Ι Α Η Ι Β

Θεοῖς Καρχηονίοις · Κλαυδία Σωρατία
Τίσση Αυρηλίω Σωράτῃ υἱῷ γλυκυπάτῃ
μνήμης χάριν ζήσαντι ἔτη γ μῆνας ια
ἡμέρας ιβ.

D 3

Dis

Dis Inferis. Claudia Soratia Tito Aurelio Sorati filio dulcissimo memoriae gratia. Vixit annos III. menses XI. dies XII. Gentilitium ab A litera incipiens latere quodcumque potest.
 H. ἡμέρα. Apud Fabrettum p. 255. sic: ΝΛ.

ΗΓΕΜ. in 458. I. ἡγεμόνι *Præsidi.*

ΗΜ. ἡμετέρι. in lapide Ticinensi.

Θ. cum nominibus adiicitur in epitaphiis Latinis, idem valet ac θανών *mortuus*: in Graecis non vidi.

ΘΥ. & Θ. θυγάτηρ, aut θυγατρός. In Veronensi 73. ΟΥΛΘ. *Ulpii filia.*

ΘΚ. in Veronensi 48. & in aliis pluribus. Θεοῖς Καταχθονίοις, *Diis Inferis, Diis Manibus.* Invenitur quandoque ὁλογραμμάτως, ut in Fabrettiana pag. 741.

ΘΣΚΑ. apud Gualtherium pag. 44. idem valet.

ΘΕ. in Oxoniensibus p. 295. Interpretor Θεοῖς Επικυρίοις, *Diis iuvantibus, faventibus, adiutoribus*: habentur explicate in Grut. 68. 6. ubi parum pias infert iis manus

Sigle-

Siglerus, mutans in ἐπὶ δεικείοις.

ΘC. Θεός. ΘΥ. Θεῶν.

ΘΚ. in Christianorum epigraphis,
Θεοτόκος, *Deipara*.

ΙΝΔ. ἰνδικτίωνος.

ΙΤΕΑ. Itin. p. 54. Harpocraton, &
Stephanus. *Ιτεαῖος, Iteaeus* in Aca-
mantide.

ΙΟΥ. Iulius.

ΙΩ. Ἰωάννης.

Κ. in Veronenſi III. Κατά.

Κ. Itin. p. 118. Καῖσαρ.

Κ. apud Fabrettum p. 587. *κἀτθανέν,*
obit.

ΚΑΤΘ. ibidem. *κατάθεσις, depositio*.

ΚΑΤΑΘ. apud Arringhium l. 3. p.
591. idem.

ΚΑΛΟΚ. in marmore Ticinenſi. *καλο-*
κἀγαθοί, honesti & probi.

Κ. in Veronenſi 45. in Ticinenſi Κ
καί.

ΚΑΛΜΑΚΕΔΟΝ. in Palaeographia p.
167. recte exponitur *κἀλλιστον Μα-*
κεδονίας. optimum Macedoniae Pro-
praetore.

ΚΑΙΝC. Itin. p. 102. *καίνισε renova-*
viti.

ΚΑΔΑ. in Paschali S. Hippolyti laterculo κατὰ Δαυηλ.

ΚΑΣΙ. in Oxoniensi pag. 84. Humphridus Prideaux ad illam: *forſan* *voculis* ΣΤΑ, & ΚΑΣΙ, *quae Selde-* *nus non explicavit, voces, quae di-* *verſas horum Κοσμητῶν provincias* *distinguunt, abbreviate ſignantur,* *cum quid aliud ea hic denotent, non* *omnino poſſim conieſtare.* Nomina ſunt *Statii*, & *Caffii*. Gentilitium hoc litera una fraudabant Graeci lapicidae: Grut. 798. 4. ΚΑΣΙΟΝ. Quod Caffiis auferebant, largiebantur Voluſiis, Catulli verſiculo *Annales Voluſi* nequidquam reclamante. M. ΟΤΟΑΥΡΕΙΟΥ, hoc eſt *Marci Voluſii* exſcripſi olim e praeclaro marmore Florentino in veſtibulo cimeliarchii magni Ducis: edidit Reineſius pag. 313.

ΚΑΤ. & ΟΙΚΑΤ. Itin. p. 54. οἱ κα-
τακουῦρες.

Κ Ν Θ. Sponius in Itinerario p. 24.
qui interpretatur ἐκ νομοθεσίας Α-
δριανοῦ

δριανού, *ex constitutione legis Adriani.*

At Cyriacus in cuius edito libello pag. 12. eius inscriptionis initium traditur, hoc modo exhibet, ΚΑΝΟΝΕΣ-ΑΔΡΙΑΝΟΥ.

KIBENEIPHNH. ad finem Gruterianae 1052. 6. καὶ δεύτερον, καὶ αὐθις, & iterum in pace: praecesserat siquidem alia vice ἐν εἰρήνῃ. Scali-ger in Emendatione temporum: Pag. 516

KIB videntur significare κῆται βε-βύας. Probare non possum. Animadverto postremum illum ver-sum ita a Grutero collocari, ut videatur capite diminutus esse: forte ergo sculptum fuerat ΓΥΝΑΙ-ΚΙΒ coniugi benemerenti in pace.

KX. 18. 1. explicari posset κατὰ χά-ριν, at credibile est habuisse lapi-dem EX. εὐχῆς χάριν, ex voto.

KB. Itin. p. 105. κλέυσει βουλῆς. man-dato Senatus: ut in quibusdam numismatis ΓΓ. γερουσίας γράμματι. Senatus decreto.

KEΦ. Itin. p. 50. Κεφαλεύς, vel Κεφα-λήθεν. Cephaleus. Pausanias in Atticis

Atticis Κεφαλήσι δὲ &c.

ΚΗΦ. Itin. p. 46. Κηφισιεύς, *Cephisius*. Pausanias in Boeoticis: φυλάς δὲ Κηφισιάδα &c.

ΚΛ. *Claudius*.

ΚΟ. in Veronensi 38. Κοίντος, *Quintus*.

ΚΟΛ. Itin. p. 79. Κολωνεύς vel Κολωνόθεν, *Coloneus*, vel e *Colono*. In argumento Oedipi Colonei: ἦν γὰρ Κολωνόθεν. In Etymologico: Ἀθήνησι δὲ δύο Κολωνοί, "Ἴππιος, καὶ Ἀγοραῖος. *Athenis vero duo sunt Coloni, Equestris, & ad Forum*.

ΚΟΜΝ. Marmora in Historia Coryrensi. *Comneno*.

ΚΟΟΡ. 458. 1. *Cohortis*.

ΚΟC. Reinesius p. 633. at Grut. 314. 2. ΚΩC. *Consulibus*.

ΚΡΑΤ. κρατίστον, *optimum*.

ΚC. ΚΕ. κύριος, κύριε.

ΚΤ. in Paschali latérculo. Κυριακή, *dies Dominica*. ΚΤ apud Fabretum p. 591. mendose pro καί.

ΚΤΔΑ. Itin. p. 49. Κυδαθηναεύς *Cyda-thenaeus*. Discimus ab Hesychio, popu-

populum hunc urbanum fuisse :

δημος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς ἐν ἄσῃ.

ΚΤΘ. Itin. p. 49. Harpocraton : ὁ δημοῦτος λέγεται Κυθήριος : *popularis Cytherius dicitur.*

ΚΤΡ. Grut. p. 388. Κυρεῖνα, ut apud eundem p. 458. extenditur : *e Quirina tribu.* Capacius minus felici- pag. 257
ter vocem diduxit Κ. ΤΡΕΙΝΑ, latineque reddidit, & *Yrina.*

ΛΕΓΝΑΤ. Itin. p. 16. *Lucium Egnatium.*

ΛΑΜΠ. in Inscriptione Ticinensi.
λαμπροτάτοι, clarissimi.

ΛΑΜ. Itin. p. 46. Λαμπριεύς, *Lamprensis.* Pausanias in Atticis : ἐν τοῖς Λαμπριεῦσι.

ΛΕΩΝΙ. Itin. p. 200. Λεωνίδας.

ΛΕΓ. ΑΠΠΟΛΛΙΑΡ. 458. i. lege Αποκ-
λιναρ. *Legionis Apollinariae.*

ΛΕΡΕΝ. in Oxoniensi p. 277. & in secunda editione p. 82. Λούκιον Ἑρέν-
νιον. *L. Herennium*, non *Lerennia* ut ibi vertitur, quam gentem Romanorum Fasti non agnoscunt. In lapide supra Λ lineola visitur, quae compendium indicat.

ΛΕΥΚ.

AETK. Itin. p. 49. Λευκονισίς, *Leuconensis*; a Scriptoribus varie effertur.

ΑΟΤΑΜΑΤΧΕΙΡ. 335. ι. *Ludi matutini Chirurgus*.

L. in Veronenfi num. 40. λυκάβας, *annus*: de hac sub finem recurret sermo.

M. & ΜΛ. & MHN. μῆνας, *mensēs*, ubi in Gtut. 1036. 8. ME. intellige M. E. *mensēs quinque*.

M. μινὰς, *minas*. ΜΛ. ΜΛ. in Oxoniensibus pag. 93. *minam unam, minas duas*.

M. in Tabulis Sicularum pag. 101. μνημείον, *monumentum*.

M. in Oxoniensi p. 295. μυριάς, *decem millia*.

MAGN. in Veronenfi n. 73. Μαγνήτων. Intellige de Magnetibus ad Maandrum, qui cum Smyrnaeis etiam ad Seleuci Callinici Syriae Regis honores conspirarunt, ut ex praeclarissima Oxoniensi inscriptione constat.

MAP. & MAPA. & MAPAΘ. Itin. pag. 53. & 159. Μαπαδάριος. De hoc po-

populo plurima eruditus Meursius.
 Quinque literis notatur Itin. 155.
 in epigraphæ indiligenter edita,
 quam in Oxoniensi thesauro, ubi
 nunc servatur, inspexi. Τῶν Σωσ-
 φήβων nomina populis suis aucta in-
 tra totidem coronas visuntur, ele-
 ganti vase intermedio.

MAPK. Spon. Misc. p. 334. non *Mar-*
ci, ut Sponio visum, sed ΔΑΜΦΛΑΒ-

MAPK. *perillustis Flavii Marcelli*.

ME. μέγισον.

MEΛΙ. Itin. p. 52. Μελιτιύς. *Meliten-*
sis, Aristophanis Scholiastes ad Ra-
 nas: Μελίτη δῆμος τῆς Ἀττικῆς. *Me-*
lita Atticae populus.

MEM. 68. 6. Μέμμιος

ΗΠΙΟΣ Η^{ΑΝΙ}_Ε. Μηνὸς Ποσειδεῶνος ἡμέρα πέ-
 μτη ἀπιοῦντος. *Mensis Posideonis die*
quinta exeuntis. Edmundus Chi-
 shall, qui *Antiquitates Asiaticas* edi-
 dit, tot insuper alias vel ab O-
 riente reportaverat, vel a Guil-
 lelmo Sherard, & ab Antonio Pi-
 cininio acceperat, ut ampliorem to-
 mum alterum, Partem scilicet se-
 cun-

Virg.

cundam, editurus esset; & iam operi manum admoverat, ac XII paginae praelum erant passae, cum invidae *Iniecere manum Parcae*, & inceptum abruperunt. Ut mihi dono darentur impressae chartae, utque monumenta omnia reliqua mihi transcriberentur, Mylord Comes Burlington, & Doctor Richardus Mead, cuius laudes Chishullius ipse in primae Partis praefatione meritissimo celebrat, humanitate summa, & propensissima in me voluntate curavere. Inter typis commissas pag. 9. Ephesina inscriptio est, in qua nuper allata compendia habentur. Postremae siglae ibidem sic explicantur: *πέμπτη ἡμέρα*, hoc est *die quinta in-euntis*. Nullus dubito, a librariorum errore quodam explicationem hanc processisse, neque enim credibile est, viros doctos AIII interpretatos umquam esse *ἡμέρα* quae dies quinta mensis esset, cum *quinta exeuntis* vigesima sexta sit. De
hac

hac computandi methodo quaedam
olim animadvertere memini in li-
bello *Traduttori Italiani*, Graeca-
rum Inscriptionum versioni adno-
tationes addens, quas in secun-
da *Marmorum Oxoniensium* editione pag. 541.
postmodum recusar video.

MTPI. Itin. p. 49. Μυρινέσιος. in edi-
tis libris duplicatur ρ.

MX. μνήμης χάριν *memoriae gratia*.

N. 798. 3. Νικηφόρος.

NE. Oxonienses pag. 264. Seldenus,
& Reinesius interpretantur *iunior*:
proprie tamen est νεώτερος *iunior*,
ut bis ελογραμμάτως in Vero-
nensi 27.

NEΩ. Smith in *Septem &c*, pag. 24. &
Sponius. Νεωφύλαξ, *Aedituus*.

NP. Itin. p. 158. νεώτερος *iunior*.

NI. Spon. Misc. p. 347. νικήσας, *qui*
vicit.

NΩ. *Nonas*, & aliquando *Novembri*
menſe.

OΑΘ. Itin. p. 51. "Οαθεν, *ab Oa*. Ste-
phanus: ὁ δημότης "Οάθεν λέγεται.

OI. vide EΞOI.

ΟΤΑ.

ΟΥΛ. *Ulpius*.

ΟΤΑΛ. *Valerius*.

Π. & ΠΟ. *Publius*.

Π̄ΤᾹΙΜ. in Museo Veronenſi n. 39.

Misc. p.
363.

Sponius, qui lapidem in Isthmo Corinthiaco viderat, latine sic reddidit: *Pyem*, nec quicquam addidit: Vandalius pariter nude protulit, nec explanavit. Patris praenomen, ac tribum siglae continent. Παβλίου υἱός ἐκ τῆς Αἰμιλίας *Publii filius Aemilia*. Sic pag. in *Miscellaneis* 348. ΓΤ. est *Caii filius*. In Oxoniensibus p. 394. ΚΤ. redditur *Claudii* filio, ubi pariter *Caii* legas.

Π Π. 68. 5. πατήρ πατρίδος.

ΠΑΛ. Smetius p. 24. 13. *Palatina* tribu.

ΠΑΛ. Itin. p. 54. Παλληνεύς, *Pallenenſis*. Stephanus.

ΠΑΙ. Itin. p. 161. Παιδοτριβης, *inſtitutor puerorum, magiſter palaestrae*. Παιδοτριβούντος habetur in ſubſequenti.

ΠΑΙΑ. Itin. p. 200. Παιανιεύς, *Paeaniē-*

nienſis. Suidas de Demosthene: τὸν
 δῆμον Παιανιδεύς. Memorat & Phi-
 loſtratus in Aefchine.

ΠΑΙΟ. Itin. p. 49. Παιονίδης, *Paeoniden-
 ſis*, in Harpocratore. Ariſtophanis
 Scholiaſtes ad Lyſiſtratam. Παι-
 ονίδης. περὶ τῶν οὖν Παιονος υἱός, ἢ ὁ ἐκ
 τῆς χώρας ἢ Παιονία ὀνομάζεται. hoc
 eſt *Paeonis filius, aut e regione quae
 Paeonia nominatur*.

ΠΑΡΘ. Παρθενός.

ΠΕΙ. & ΠΕΙΡ. Itin. p. 53. & 159. Πα-
 ραεύς, *Piraeus*. Pauſanias, Strabo.

ΠΕΡΙΒΑ. Palaeogr. p. 174. περιβλέπτu,
Spectabilis.

ΠΙ. In eximia plurium agri portio-
 num, quae forte obtigerant, cir-
 cumſcriptione apud Gruterum, & *Grut. p.*
Gualtherium, bis haec nota appa- ^{210.}
 ret, quae in translatione eodem *Gualt.*
 modo depingitur, nec explicatur. *p. 28.*
 Valet πόδας, commune menſurae
 genus, memoratum & a Graecis
 Scriptoribus non ſemel. Primo lo-
 co numerus abraſus eſt: ſecundo
 . viginti pedum diſtantia praefcribi-
 E tur.

tur. Similis alia in eadem inscriptione nota sigilli loco erat.

ΜΗΚΟΣ ΠΘΔ Η ΠΛΑΤ. Η. inter inscriptiones a Doniō collectas. pag. 311. *Longitudo pedum VIII. latitudo πλάτος pedum VIII.*

ΠΟΜ. Cyriacus pag. 38. Πομπήιος.

ΠΟΠ. Misc. pag. 319. Ποπιλίου, quod gentilitium δι' ὧν γραμμάτων in eadem est.

ΠΟΡΙ. Itin. p. 50. Πόριος, *Porius*, in tribu Acamantide populus.

ΠΟΣ. Ποσειδῶνος. Chishullius ubi nuper diximus. *Posideonis*; mensis nomen apud Athenienses.

ΠΡΕ. Compendia nobiliora ab Atheniensibus lapidibus discimus, quos Sponio debemus. Itin. pag. 200.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΡΕ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΝΡ.

Explico: *Theodorus* πρεσβύτερος, *Theodorus* νεώτερος. *senior*, & *iunior*. Πρεσβύτερος explicite. Itin. pag. 158.

ΠΡΕΣΒ. 425. 3. πρεσβευτήν, *Legatum*.

ΠΡΙ. πάτρι.

ΠΡΟΓΕΓΡ. in lapide Ticinensi. προγεγραμμένον, *supra scripti*.

ΠΡΟ-

ΠΡΟΣΑ. Itin. p. 79. mendose, ut opinor; repono

ΠΡΟΒΑ. quod explicat Stephanus; δ
 δημότης Προβαλίνθιος. Cum tamen
 errores, ac literarum transpositiones aliquas liceat in illius inscriptionis exemplo suspicari, ΠΡΟΣ
 ΑΓΡ post ΚΟΛ forte sequebatur, atque ita legi debet. Δικίτιος Πολυάγου Κολωνεύς πρὸς Ἀγορὰν ἡγεμὼν·
 Επίκτητος Διονυσίου Μελιτεύς. Ηρακλείδης Ποθείνου Ερικεεύς. Hoc modo mutatione quam minima patre, & populo singuli ornati sunt. Coloneus ad Forum dici potuit, cum is populus Ἀγοραῖος etiam dictus esset, ut a Colono extra urbem distingueretur.

ΠΤ. apud Reinesium p. 633. παρίσαντες τόπον. loco empto. In eadem TE. Editor: *reformandam esse puto in TP. & exponendam TPITW.* Minime quidem probanda, parcant viri docti manes, reformatio, & nihilo melior expositio. Latinae plures praeferunt D. N. GORD. II.

E 2

ET.

ET. POMPEIANO COS. Idem perscribere in animo habuit Graecae huius interpolator , numerum Latine enuncians . Huius lapidis testimonium *irrefragabile* Reinesius existimavit : at *e Ligorianis* prodierat ; nesciebat autem vir eruditissimus, Ligorium inscriptionibus , quas consignabat , Consules addere, atque appingere saepissime consuevisse ; in quo crimine autographa sua diutius a me versata manifesto, & pluries deprehendi . Idem agnoverat quamvis autographis non inspectis in Epistola Consulari Norisius , de Ligoriana alia cum loqueretur : *illi Inscriptioni addidit Consules , quod non semel ab eo peccatum* . In hoc quoque epigrammate Consules redundare opinor ; neque enim cum loci empti incideret mentio, quibus Consulibus emptus fuisset adiciebatur. Gordiano iterum Consuli Panvinus quoque Pompeianum collegam dedit : cur ergo ex hoc lapide *errorem*

rem Panvinii convincere Reinesius profitebatur? Leges omnes, quae ad xxx numerantur, & monumenta omnia, quae hunc Consulem memorant, *Pompeianum* vocant, & in hac unice, atque in altera a Gudio emanata Inscriptione, *Civicae* nomine augetur; sed alteram quoque illam ab eodem Ligorio Gudius accepit: quae alia etiam de causa laborat; nec eam profecto expenderunt literati homines Cuperus, Relandus, Graevius, quum amplexi sunt, laudaruntque. Sex. Vetur- nus Civica Pompeianus centum ferme annis antea Consul processerat, verum cur nostro, Civicae loco, Aurelii, & Claudii nomina tribuerit Panvinus, ignorare non poterit, qui Dionem, Capitolinum, Spartianum, Lampridium, consuluerit: sed haec obiter, neque enim sunt huius loci.

PA. Oxon. pag. 264. *Rabirius*, aut gentilitium aliud.

POM. Spon. Misc. pag. 374. & apud
E 3 Rei-

- Reinesium pag. 357. Ρωμαῖος .
 ΣΕΒ. Σεβασός . Habetur ΣΕΟΤΑΣ. 60. 6.
 & p. 502. ΣΕΒΒΒ. *Augustorum trium*
more Latino.
 ΣΕΚ. in Cyriaco pag. 38. sed legen-
 dum est ΣΕΞ. *Sextus.*
 ΣΜΥΡ. in Veronenfi 73. Σμυρναίων .
 ΣΟΡΝ. Itin. pag. 54. Stephanus , ὁ
 δημότης Σουνιεύς , *Sunienfis.* Strabo
 lib. 9. ἀξιόλογος δῆμος Σούνιον .
 ΣΠΕΙΡ. 458. Ι. σπείρας *cohortis.*
 ΣΤ. Cyriacus p. XI. ΣΤΑ. in Oxonien-
 fi p. 83. & Itin. p. 200. *Status*, aut
gentilitium aliud.
 ΣΤΕΘ. Chishullius in Partis secundae
 initio: σεφανοί *coronae.*
 Ξ In Sponii Misc. p. 347. notatur
 sexies . Interpretor σεφανοθεῖς *coro-*
natus. Ex Grutero 331. 6. habe-
 batur Romae in aedibus Maffeio-
 rum, *Coronatus adversus histriones,*
& omnes Scenicos artifices XII. hoc
 est *duodecies.* Sponiana autem sic
 loquitur: ΝΙ ΙΓ Ξ ΙΒ. hoc est νικῆσας
 τριςκαιδεκάκις , σεφανωθεῖς δωδεκάκις .
tredecies victor, coronatus duodecies.
 Cor-

Corrupta, utpote ex schedis veniens, inscriptio illa, aenigmatis faciem praefert, ad quod solvendum nemo aggressus est. Gladiatorias tesseras esse opinor. Designatur primo classis: Μούρμιλλον, Θραϊξ, ubi discimus *Murmillones*, & *Thraeces* scribendum esse: *Effedarius* quoque. Gladiatorum nomina sequuntur in unaquaque: Κεράμυλλος, Πέπλος, Δράκων. Nomen domini deinde proferri deberet, sed cum tres, tabellae EAET notent, ἐλευθερος significari potest, cum & ingenui quandoque in eam feritatem prolaberentur, ut ex Fabretti inscriptionibus praecipue constat: quod cum eveniret, credibile est ita distinctos in tesserae fuisse, ne cum fervorum turba, e qua id genus hominum ut plurimum prodibat, computarentur. Posset tamen etiam intelligi Ελευσινίους, nam & in Oxoniensi pag. 83. Ephebi honorantur Herculi devoti ob Eleusiniam victoriam. Pugnarum numerus addi solet: quam-

E 4

obrem

obrem tabellae nostrae sic clauduntur ΝΙΕΞΕ. perperam enim Σ pro Ε ponitur. ΝΙΑΞΑ. ΝΙΒΞΒ. nempe *victror quinquies, coronatus quinquies, victror semel, coronatus semel, victror bis, coronatus bis*. Νικησας, & Στεφανωθείς habentur in Gruteriana δι' ὅλων γραμμάτων.

ΣΠΙ. Σωτήρι.

ΣΤΕΙ. Itin. p. 49. Stephanus, ὁ δημότης Στειριεύς *Stirienfis*.

ΣΤΡΑ. στρατηγός.

ΣΤΡΑΤ. Chishullius Parte secunda p. 4. Στρατονίκης.

Diff. 2. Τ. ΤΙ. Τίτος, Τιβέριος, ut in Latinis. Numisma in Epochis Syromacedonum impressum est, in quo ΤΙ pro Τίτος, sed credi potest errore quodam.

p. 106.

Τ̄. τῆς, τῶν, τῷ.

ΤΔ. in Ticinensi. τὸ τέταρτον. *quartum*.

ΤΔΒΚΔΕ. Cyriacus pag. XXI. τῷ δόγματι βουλῆς καὶ δόγματι ἐκκλησίας. *Decreto Senatus, & decreto populi*
In eadem inscriptione: Κατὰ τὸ ψήφισμα.

φίσμα τῆς βουλῆς καὶ τῷ δήμῳ, *Senatus, & populi*. In *Palaeographia* p. 158. ἢ σε ἐκκλησίᾳ, ὡς καὶ βουλῇ.

Grut. 1094. 4. δόγματι τῷ κοινῷ.

TEIM. Cyriacus pag. 40. τιμὰς *bonores*.

TPIE. in marmorea Parisiensi tabula, quae inter praestantiores *Galliae Antiquitates* integra exhibetur. Τριε- *Gall. Ant. p. 86.*
 παρχης. *triremi*, aut *triremibus Praefectus*. TPIE pro TPIH, quia vocales longae nondum adhibebantur.

TPINE. Itin. pag. 52. ὁ δημότης Τρινε-
 μεύς, *Trinemensis*. Stephanus.

Υ. υἱός in Veronensi n. 39. ΓΥ. Spon. Misc. p. 348. Γαίου υἱόν, *Caj filium*.

Υ. *Palaeographia* p. 174. Υπάτου *Consule*.

ΤΠΑΤ. in Ticinensi: ὑπατεία *Consulatu*.

ΥΒΔ. Spon. Misc. p. 334. ὑπὸ βουλῆς
 δόγματι. *ex Senatus decreto*.

Φ. Grut. 1094. 5. Φλάσιος. alias ΦΛ. & ΦΛΑ. & in *Miscell.* p. 334. ΦΛΑΒ. In *Oxonienſi* p. 94. Φ. vertitur F. sed ibi numeralis est nota. Apud Fa-

PAG. 755. Fabrettum pariter in F convertitur, ac si *Filius* diceret, cum ibi *Flavia* latere videatur.

ΦΑΗ. Itin. p. 53. In magno Etymologico: Φαληρεὺς ὁ πολίτης, *civis Phalerensis dicitur.*

ΦΑΡΝΑ. Itin. p. 201. forte Φάρνακος, aut Φαρναβάξ.

ΦΗΓ. Itin. p. 46. *Phegusius*. Atheniensis inscriptio in Erechtheidem refert, cui Φηγούς ab auctoribus datur: secundum Stephanum popularis erat Φηγέσιος.

ΦΗΓΑΙ. Itin. p. 51. Φηγαιῶς *Phegaeus*. Hesychius.

ΦΙΑΑ. Itin. p. 51. Stephanus Φιλαιδαί quem populum Aegeidi tribuit, Sponianum marmor Oeneidi.

ΦΑΑΜ. *Flamen.*

ΦΛΙ. Itin. p. 30. Φλυῖς *Pblyeus*. Pausanias in Atticis: Φλυῖσι δὲ &c. Ptolemaidi Hesychius quoque tribuit.

ΦΥ. & Itin. p. 54. ΦΥΡΝ. Φυρνός quem Scriptores non memorant, sed in marmore Atticas tribus recensente cum

cum populis adnumeratur, & adscribitur Antiochidi.

X. χάριν.

XEIA. 458. I. Χιλιάρχῳ Tribuno. In Actis Apostolorum XXI. 31. Τῷ Χιλιάρχῳ τῆς σπείρης Tribuno cohortis.

XOAP. Itin. p. 159. Χολαργεύς, popularis Cholargensis: Stephanus.

XOOP. 458. I. Cohortis.

✕. Christus, apud Arringhium p. 591.

κω. Christo. ΦΙΛΟΧΥ. Φιλοχρίστ.

Crucis figura pro siglo accipitur a Montfauconio in Farnesianis Herodis Attici, & explicatur κατὰ: ^{Pal. p.} 141. eapropter +ΘΟΝΙΩΝ resolvit in Καταχθονίων, adnotans X in marmore omitti. Imo vero crux illa ipsum tantummodo X repraesentat, & legendum est Χθονίων θεῶν *Deorum Inferorum*. Sophocles in Oedipo Coloneo: ὦ χθόνιαί θεαί, & paulo post ζεὺς χθόνιος.

ΨB. Cyriacus pag. VII. Ψηφίσματι βουλῆς. *Senatus decreto*. Apud Reinefium p. 458. ΨHB.

ΨΑΦΙ.

ΨΑΦΙ. Itin. p. 53. Ψαφιδεύς *Psaphiden-*
sis sub tribu Aeantide. Strabo lib.
 9. εἴτε Ψαφίς ἢ τῶν Ὀρωπίων. *dein-*
de Psaphis Oropiorum. Doctorum
 suspiciones Inscriptio diluit.

ΩΡ. 634. I. & 1036. II. *boras*; ibi
 perperam ΦΕ. repone ΩΕ. *boras V.*

Reperitur aliquando & in Graecis
 lapidibus compendiorum genus il-
 lud conglutinatis literis fabrefa-
 ctum, pluribusque uno ductu re-
 praesentatis. In Museo num. 99. ΡΑ

Μάρκος Αὐρήλιος. Non una vice

ΜΗΜΕ, μνήμης ΕΚΩΝ, ἐκ τῶν

Smetius 32. 14. Plures literarum ne-
 xus huiusmodi videre est in titulis

pag. 158.

Ancyranis a P. Montfauconio in Pa-
 laeographia collectis. Qui haec in
 lapidibus attente non observat, ver-
 ba, & sensum quandoque exscri-
 bens lineola praetermissa invertit.

Sponius in Misc. p. 340. ΕΠΤΡΟΝ,
 quod nihil est. Marmor habet ΕΝ-
 hoc est ἐνπυρον, nempe ἔμπυρον. thu-
 ribulum *ignitum, accendibile*. Rei-
 nesius p. 336. incipit HETMENIA.

At

At cum recto casu inscriptio omnis, aliis etiam mendis non vacans, turbetur, nullus dubito, habuisse lapidem **TH**. hoc est τῇ εὐμενίᾳ ob *benevolentiam*. Verum siglas & singularias sphalmatum filias haud moror, ut in hybrido monumento apparent apud Capacium.

Hist. Neap. p. 508.

Compendiis conglobatis videtur constare Christianus titulus apud Bosium : *lib. 3.*

KT. PA. KE. PT. XH. KA. ALI
KPI. TOC. ME. TA. COR.

At compendium hic nullum : errores si emendaveris, habebis, Κυριακή ψυχὴ καλὴ Χριστοῦ μετὰ σοῦ . *Cyriaca, anima bona, Christus sit tecum*. Arringhius eam repetens perperam **OE** pro **ME**. Plures vidit epigraphes Fabrettus, inter quas Graecam unam, intercisis verbis, & syllabis ita puncto diductis. *tom. 2. p. 260. pag. 376.*

Verum nullibi umquam visa vel compendia vel signa continet Heraclensis inscriptio, quae paucis ab hinc

hinc, annis Londini, & Veronae in *Offervazioni Letterarie* tomo tertio, publici iuris est facta. Ante finitorum nomina verba haec, & verbis hae literae, praefiguntur. ΓΕ ΤΡΙΠΟΤΣ. ΠΕ ΚΑΡΥΚΕΙΟΝ. ΑΙ ΠΕΛΤΑΙ. ΚΝ ΘΡΙΝΑΞ. ΜΕ ΕΠΙΣΤΤΑΙΟΝ. ab ipsa aenea tabula Londini exscripti. Videtis, amice Lector, antedicti tomi tertii paginam 298. Quid haec verba ibi posita sibi velint, & quid praepositae literae, divinari nequit, eo quod peculiariora sint, & ἐπιχώρια symbola. Forte unicuique ex quo vico esset praemittebatur, & vicorum ea sunt nomina:

Τρίπους · Φιλώνυμος ·

Καρύκειον · Απολλόνιος ·

ac si Romae scriptum fuisset exempli gratia:

Caput Africae. Valerius.

Equus aeneus. Marcius.

Et forte praemissae syllabae, quarum unaquaeque duabus literis constat, vicorum, regionum, tribuum,

cu-

curiarum insignia denotabant. Si-
 bae , a Strabone memorata gens, *lib. 15.*
 clava denotabantur, quam propte-
 rea bobus, & mulis ἐπιπικαῦσαι in-
 urere solebant. Literae autem no-
 ta equis saepius inurebatur, ut de
 progenie constaret: hinc Καπποφό-
 ρους Lucianus memorat, & σαμφο-
 ρας Eustathius, hoc est σάν, scilicet *ad Il. κ.*
 sigma, φορῶντες; & hinc ob stig-
 ma Καππατίαν denominabat Stre-
 ptiades quadrupedantem, quem e-
 merat. Plures tribus, & curias in
 ea civitate mirari non deberemus,
 quae magna & eximia fuit, liqui-
 dem *aequissimo iure & foedere Ro-* *Pro Ar-*
 manis iuncta. Heracleenses, ac Nea- *ch.*
 politanos *iuris sui libertatem Civi-* *Pro Bal-*
 tati Romanae antetulisse, Tullius *bo.*
 docet. Quod si quis eorum, qui
 ad Heracleensem Senatum renun-
 ciant, patriam per eas literas in-
 nui vellet, in iis regionibus, quae
 sic incipiant facile reperiret loca.
 ΓΕ. *Genusinos* memorat Plinius, quos
 Calabriae adscribit Frontinus. ΠΕ. *Pl. l. 3.*
 Ρε- *c. 11.*

- Liv. l.* *Petellinos* inter Bruttios computat
 23. *Livius. Al. Aia'ns* portus ab Apol-
Apoll. l. lonio laudatur; *Aeaeaeque insula*
 4. *Circes* a Virgilio, ubi Servius, *tres*
Aen. l. *sunt diphthongi. ME. Medma*, aut *Me-*
 3. *adma* in Bruttiis fuit. FN. Γρα-
 ωον quidem nimis e longinquo ar-
 cesseremus, sed quis oppida omnia
 regionum illarum novit?

Cum ob compendia quae continet In-
 scriptionem Ticinensem pluries in
 testimonium adduxerim ignotam
 adhuc, & immemoratam; cumque
 Horatianum illud probe norim,

l. 1. Ep.

19.

iuvat immemorata ferentem
Ingenuis oculisque legi, manibusque
teneri,

praeclarum monumentum publica
 luce dono. Praeclarum quidem ob
 Consules enunciatos, qui anno Chri-
 sti MCCCCLXXI processere; ob *Do-*
mini Nostri titulum Orientali Im-
 peratori adpositum, quamvis in Ita-
 lia Imperio potiretur Anthemius,
 quod tamen Syris loquentibus im-
 putari potest; & ob Macedonica
 men-

mensium nomina , quae in Syria quinto Christiano seculo adhuc perdurasse discimus. *Patricius* heic hominis non dignitatis est nomen : de Patricio Asparis filio illius aevi Scriptores multa referunt . Inscriptionem urbs Ticinensis servat in fronte ecclesiae S. Joannis in Burgo , sed tam alte inclusam , ut qui includere , legis formulae minime obsecundarint , quam recenset Valerius Probus , & apparet in aenea lege Grut. p. 509. *ut de plano recte legi possit* . Olim ubi primum conspexi , viribus tunc integris ,

(ret,

Jucundum cum aetas florida ver age- Catull.
iussi statim , ut *aëreum* mihi *portaretur iter* ; cuius ope (longe quidem Statius.
illo minus ardui , quo ad Secusini Arcus titulum post multos annos me sublimavi) ad inscriptum marmor cum pervenissem , exscripsi diligenter , literarum formam exacte servans , ac referens , quam ante oculos hic proponendam censui.

F

fui.

fui. Nullum praesenti lucubrationi magis competens inveniri monumentum posset, cum tot compendiis, & contractionibus forte aliud abundet nullum. Qui eius mentionem fecerit, unice Aleiatum reperio: is in libro *Disputationum* tertio *de ordine dignitatum* agens, ex eo collegit, Probianum *tametsi Consul esset, solummodo Clarissimum fuisse.*

Ἐνθα ἀναπαύονται οἱ καλοκαγαθοὶ Πατρικίος καὶ Παῦλος, γνήσιοι ἀδελφοὶ, υἱοὶ Ἀββώγα, καὶ ὠτατῶν ὁρῶν Ἀπαμέων.

Ἐτι προσετέθη ὁ τῆς μακαρίας μημένης Πέτρος νήπιος, ἐκγονος τῆ προγεγραμμένης Πατρικίου, υἱὸς Θεοδώρου καὶ Ἐυφημίας. Ετελεύτησεν μὲν Γορπιαίου ἐκτὴ ἐν ὑπατείᾳ τῆ δεσπό-

πότῃ ἡμετέρῃ Λέοντος τὸ τέ-
ταρτον καὶ Προβιανῆ τῇ λαμ-
πρωτάτῃ·

*Hic requiescunt honesti & probi Patri-
cius, & Paullus, germani fratres,
filii Abbogae, & ex longinquis
finibus Apamensium.*

*Adiunctus etiam est felicitis memoriae Pe-
trus infans, nepos superscripti Pa-
tricii, filius Theodori, & Euphemiae.
Decessit Gorpiaei mensis die sexta, Do-
mino nostro Leone quarto, & Pro-
biano Clarissimo Consulibus.*

NUMERALES GRAECORUM IN INSCRIPTIONIBUS

NOTAE.

Numeri ut plurimum communi more etiam in lapidibus designantur.
ET. Θ. M. I. HM. IB. Gr. 685. 12.
Annos IX. menses X. dies XII.

pag. 315. **ETHIKAI** M. in Diario Italico P. Montfauconii transfertur *annos quinquaginta* : at numquam vidimus *ἑξα* numeris praemitti centenario minoribus . Intelligamus ergo *unum & quadraginta* , I Latinorum more accipientes , cum in eadem inscriptione habeatur ἐν τῷ μῑνσε Οκτοβρίῳ .

Laterales literae separatim positae in Veronensi n. 27. in Oxoniensi p. 89. in Terminali 210. I. numerales sunt notae .

Χ Ψ N. Gr. 760. 6. *denaria* DCCL. denarii nota a Latinis accepta , quam nuper memoratum Diarium non

non ad marmoris fidem repraesentat Graecum titulum afferens, quem Florentiae inspexi: Gruterus 749.

4. A adiecto magis deflexit. In hac inscriptione, in Reinesiana ubi PNZ. pag. 386.

& in aliis nota numeralis maior anteit, serie a dextra in laevam procurrente, ut mos est apud nos scripturae: contra in aliis multis praecedit minor, & ultima primitus enunciatur, Orientalium scribendi more; ut in hac apud Smetium 32. 14.

ΕΤΟΥΡ Ζ Μ Φ. Anno DXLVII. In Veronensi n. 48. (eadem est ac Gr. 327.

1.) utraque methodus alternat sic:

Κ Ε ΚΑΙ Ξ Κ Λ. *vigesimum sextum, ac septimum & vigesimum annum.* Sic

enim marmor, non ut habet Gruterus. Deinde ΚΑΙ Η Κ Λ. & inferius

ΕΙΣΤΟ Θ Κ Λ. *vicesimum octavum, ac nonum & vicesimum annum.*

Lineolae, quae superstant, in lapidibus modo adsunt, modo absunt; modo significationem mutant, &

F 3

in

in milliariam transferunt , modo non mutant , & nihil augment . Aliquando literae ipsae sine adiectione ulla numeros milliarios valent ; puto , quia signum quoddam supra , vel subter (ut scribentes facimus) vel ad latus , lapicida praetermisit . Multo saepius praetermisere exscriptores , vel typographi : hinc

✕ ZΦ. in Oxoniensi pag. 94. *denaria septem mille & quingenta .*

✕ A. in Oxoniensi p. 272. editionis prioris : *denarios mille .* Praeclarissimus amicus heu praecoci nimis facto raptus , Ioseph Bimardius , A & B. *mille , & duo milia* vertit in Cl. Muratorii collectione pag. 809. & *quingentos , ac trecentos E & I* p. 679.

✕ BΦ. in Palaeographia p. 162. *Denariorum duo milia & quingentos .* Tres easdem notas inscriptiones servant quam plures ex ineditis Asiaticis a Cl. Chishull collectis , quas manuscriptas servo . Oxoniensis in edi-

editione secunda num. 167. explicare profert, *δηνάρια δὲς χίλια πεντακόσια.*

Tribus iisdem notis desinere debebat etiam Gruteriana 749. 4. sed cum in marmore Florentiae a me inspecto lateralis lineola ad B literae dextram appicta fuerit, qui exscripsit, A separatim formavit, & numerum inexplicabilem reddidit. De notis aliis agens monuit Herodianus Grammaticus, *cum augendus est numerus, quasdam notulas ad dextrum apponi latus, cum minuendus, ad sinistrum.* Tribus illis claudi pariter debuit Sponiana Misc. p. 331. in qua literae B importune A praeponitur.

Mendis multoties involvuntur omnia. Abnormes sunt notae Gruterianae 169. 3. Aberrant prorsus numerales Itin. p. 10. emendantur in Palaeographia. In Oxoniensi pag. 93. Synnadicarum columnarum numerum insueta figura typographus repraesentat; verum ea in marmo-

F 4

re

pag. 72.

re conspicua non est, sed evanuisse inspectans deprehendi. Idem prorsus dico de obscurioribus notis, quae Oxoniensi tertiae tribuuntur in editis, & de quibus doctus Seldenus, *quid sibi velint omnino nescimus nos*; nam cum eo loco detritum sit marmor, & corrosum, qua figura vere fuerint, divinari nequit.

ΑΖΠΩ. habetur in monumento a Cl. Vignolio cum aliis multis exhibitum post Dissertationem de Columna Antonini. Ut ea sigla extrices, nequidquam laborabis. Numeros latere crederes: sed lapidem Romae vidi, in quo ita sculptum est: *Θρεψαντι ΑΖΙΩ. Digno Nutricio.*

314. I.

pag. 105.

Ολυμπιάδι CM malis avibus ab interprete Gruteriano appicta fuit *Olympias CXL*, cum litera C, quae post antiquiorem aetatem in Σ locum successit, numerum ducenarium designet. Etiam pro senario usurpatam docet Scaliger ad Eusebium, ac si episeimi maiusculam re-

repraesentaret. Verumtamen fallitur: Hippolytea Cathedra pro sexto non C sed S iterato adhibet, & inscriptio, cui Scaliger innitur, in Museo nostro spectatur, nec C praefert, sed E, quae figura in Siculo Terminorum eadem significatione adhibetur. Patres Bollandistae ad Maii XX monumentum afferunt cum consueto epifemo 5. at in marmore, quod Ravennae olim vidi in Camaldulensium bibliotheca, hac facie comparet 5. Verba in eo hac interiectione distinguuntur 5. quae interpunctionis sunt notae, non doloris, nec pro *transfixis cordibus* habendae, ut celebri viro visum.

In Epochis Syromacedonum notari a Laodicensibus dicitur annus CLXII *Diff.* 3. his literis BZP. additurque: *litera* c. 2. *media numeralis Z pro E in nummis saepe substitutam recte observat V. Cl. Spanhemius, aliique eruditi nummorum interpretes. Liceat nihilominus dicere, neque in nummis,*
ne-

Diff. 2.
p. 99.

que in lapidibus pro Ξ numquam me vidisse Z , sed multoties utique Ξ , quamquam brevior, & intermedia lineola in exelis nonnihil monumentis vix aliquando agnoscat, atque oculos fallat. Quis credat numerorum usum ita perversum antiquitus, ut eadem modo septem significaret nota, modo sexaginta? Idem dicas de antiquiori Z literae forma \mathbb{Z} , quae in Gabalensium nummo pariter pro Z figuratur, cuius occasione Spanhemius: *confusae nempe duae illae literae Z & Ξ ob sonum haud multo diversum*. At cur confusae in monumentis fuissent literae, quae numquam in scriptis confusae sunt? ne dubitemus ergo septenum numerum sic notatum pariter fuisse Ξ . quod si aliquando omissa fuisset lineola, errori, & scalptoris negligentiae imputandum esset.

In universum praescire oportet, omnis generis numeros, primitivos, derivativos, ordinales, distributivos,

vos, sive ut Priscianus loquitur *disperitiva*, quae Graeci vocant *διασπεριτινὰ*, & numerica quaecumque vocabula siglis hinc notari: quamobrem qui reddere latine velit, & ab omni se immunem errore praestare, sibi caveat opus est, eadem enim litera *tres*, *ter*, *trinus*, *tertius*, *tertia vice* significandi potestatem habet, quibus vocibus res immutatur, & status. Ubi vides *ἑταρος* B. legas *ἑταρῶν*, non *ἑταρ*.

Ē. Bis habetur in Gruteriana 314. I. quam ad implavium Farnesiani Palatii Romae conspiciere est. Multa novisse oportet ad antiquos ludos spectantia, ut haec nota in eo marmore intelligatur. Latina versio reddit V. quod eo loco nihil dicit. De inscriptione perdocte egit Scaliger in Emendatione temporum, sed interpretationes primo *Quina*, secunda vice *Quinque* non probo, nam turbant sensum, & non collineant. Ludi habebantur annui, & habebantur quinquennales,

les, eodem nomine nuncupati. Asclepiades, qui & Hermodorus, vicerat in Panathenaeis quinquennialibus, & in quinquennialibus Asiae Communibus. Maiori apparatu Quinquennales celebrabantur, propterea peculiariter connotantur. Explico igitur utroque loco:

Ε. Πενταετηρικὰ, *Quinquennialia*.

ΤΡΙΣΔ. Spon. Milc. p. 356. Τρισκαίδεκα *tredecim*.

ΤΟΝΧ. pag. 319. ἡ βουλὴ *Consilium mille hominum*.

ΕΚΙΑΝΔΡΩΝ. Πεντεκαίδεκα ἄνδρων *Quindecimviri*. Grut. 425. 2. & 495. 2. eadem enim inscriptio est, sed bifariam divisa, quod non animadvertit Cl. Montfauconius, qui integram ex schedis attulit. Ipse quidem explicat ἑρεκακαίδεκα ἄνδρων, quae vox est nihili, & quinarium numeri significationem non continet: post ἑρέα verbum aliud habebatur, ut puncta indicant apud Gruterum.

ΤΟΙΗΡΗΑΤΟΣ ΤΟΓ. 315. 9. Tribunitia potestate *decima octava*, *Consul*

ful ter: non tertium, modo velimus exacte loqui: neque enim tertia vice tunc Consulatam gerebat Adrianus, immo a multis annis non gesserat.

ΤΟΥΤΙΑΤΟΝΤΟ Γ. Oxon. pag. 293.

Tribunitiae potestatis anno decimo, *Consulem ter*. De Adriano item agitur, qui post Consulatam tertium, *sequentibus XIX. annis perpetuo se Consulem III inscripsit*, ut Fabrettus monuit, Seldeni errorem arguens, qui Tribunitiam potestatem tertiam reponendam putabat, ut Consulatu tertio congrueret.

*Fabr.
Ins. p.
483.*

ΤΟΘ. ΤΟΙΕ. ΤΟΗ. Tribunitia potestate *nona*, Imperatori *quintumdecimum*, Consuli *octavum*. Apud Sponnium Misc. p. 353. Deinde:

ΣΕΒΑΣΤΩ ΤΩΘ... ΤΟΒ. Cos. Domitiano *Augusto IX. Q. Petilio Ruso iterum*. Et de Antonino Pio ΤΟΚΑ... ΤΟΒ... ΤΟΔ. *vigesima prima*, Imperator *iterum*, Consul *quartum*.

ΤΟΒ

ΤΟΒ ΠΡΟΤΟΝΑΡΧΟΝΤΑ. 448. 1. *Bis*
Archontem primum.

Γ ΝΕΩΚΟΡΟΣ. Oxon. p. 277. *ter* *Neocora* Smyrnaeorum civitas.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Β Ι. Spon. Misc. p. 329.
Praeteris duodecima vice.

ΤΟΤ ΠΡΩΤΟΤΑΡΧΟΝΤΟΣ ΤΟΒ. *Primo* *Archonte iterum*; apud eundem pag. 341. Paulo ante ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ Β. *Civitatis defensore iterum* pag. 364.

Γ. Δ. *ter, quater*, in eadem. In Oxoniensi pag. 70. Β. & Γ. non duo, & tria connotant, sed *bis, ter*,

ΤΟΝ Β ΚΛΑΡΟΝ. 210. 1. *sortem secundam. ΤΟΤ Δ. quartae.*

Ι Ε Λ Ε Γ. 458. 1. *decimae quintae Legionis.*

Δ. τριακοστῆς. *trigesimae. 495. 2.*

Graeca monumenta post Romanos rerum dominos factos incisa, mensium dies per Idus & Kalendas recitant; uti autem hoc siglo solent:

Π. quod in *Notarum interpretatio*
pag. 104. ne ad Gruteri calcem explicatur
Fabr. p. πρὸς. Hinc Fabrettus: *compendium*
587. illud loco adverbii πρὸς significando
tem-

tempori adhibitum. Neutiquam tamen πρὸς sed πρὸ sub ea nota perpetuo venit; & ab hoc errore infiniti fluxerunt: cum enim *ad* loco *ante* intellectum sit; Latini libri innumeris locis *ad* perscribunt, ubi *ante diem* legi debet, quod suo loco animadvertemus. Cum ergo Latinis III *Kalendas* sit *tertio ante Kalendas*, Graeci praepositionem semper enunciant. Gruteriana p. 428. ἸΑ ΠΡΟ ΚΑΛ ΑΠΡ. hoc est ἐνδεκάτῃ πρὸ καλανδῶν Ἀπριλίῳ die XI *ante Kalendas Apriles*. Dionysius Halicarn. lib. 1. utitur adverbio πρότερον: ἐπτακαίδεκα πρότερον ἡμέραις τῆς θέρης τροπῆς. *diebus septemdecim ante Solstitium aestivum*. Apud Gruterum 315. 9. ΠΡΟ Γ ΝΩ ΝΩΝ ΜΑΙΩΝ redditur. *Pridie III nonas Maias*, cum reddi deberet *ante diem III nonas*, hoc est die tertio ante nonas. In 314. 2. *pridie nonarum* probe vertitur, quia Graece est ΠΡ Α ΝΩ ΝΩΝ. ac si diceret, *ante primam nonarum*; ut
in

pe e Pontani domo, manasse. Inspi-
 355. 1. ce apud eundem Gruterum duo Nea-
 444. 2. politanae Civitatis genuina Decreta
 neutiquam Graece sed Latine ac di-
 ferte concepta; ex quibus constat,
 qua lingua in ea Civitate acta per-
 scriberentur: neque enim de Palae-
 poli, aut de remotissimis tempori-
 bus agitur, quibus *idem populus dua-*
 lib. 8. *bus urbibus habitabat*, ut Livius tra-
 dit. Quod si Graece perscripta fuif-
 sent, certe neque Attica neque com-
 muni dialecto, sed Aeolica loqueren-
 tur, aut Dorica. Inscriptionis initi-
 um si respicis, non Concilii psephis-
 ma sed epistolam putabis afferri: *Osta-*
vius Octavio. Centuriae nota impor-
 tune, & extra locum ter intrusa:
 praenomina omnino ablegata: Gram-
 matica parum consulta: Graeci *Ar-*
chontes deliberant, & Latini *Decurio-*
nes locum dant. Haec autem obiter,
 ne quae ad contextum spectant, &
 longiorem sermonem requirunt, at-
 tingam.

Prolixa habetur inscriptio apud P.
 Ban-

ante diem XI. calendas : in S. Hpi-
polyti Cathedra. In eadem

SS. quae παρακέντησεις ibidem vocan-
tur. Stant pro 55 duplicato τῷ
ἐπισήμῳ ad denotandum biffextum :
vox enim inde orta, quod anno
intercalari *sexto calendas Martii* di-
camus bis. Pro senario numero
occurrit aliquando S, & E, & 5, &
IS pro XVI. & SEI pro *sexto idus*.

Nono seculo Basilius Macedo nume-
ros per antiquas notas παλαιοῖς ση-
μείοις designari vetuit, ne fraudi
essent idiotis imperitisque homini-
bus, omnesque literas perscribi ius-
sit infimo etiam vulgo agnitis, &
perspectis: Cedrenus tradidit.

Nihil haecenus diximus de antiquio-
ri numeros conscribendi ratione a-
pud Graecos, quam ab Inscriptioni-
bus didicimus. Atticorum ea pro-
pria fuit. Terentius Scaurus, quem
*Grammaticum Adriani temporibus no-
bilissimum* appellat Gellius: *Attici,*
qui principes literas vocum a quibus
earum nomina incipiunt, pro nume-

G

ris

Consultus aliquando per literas fui,
 quid sibi vellent, apud Gruterum in
 672.13. Romanæ Inscriptionis exitu post NH-
 NAC singulariæ B. MT. A. Primo in-
 tuitu legendum putavi MHNAC. B.
 HM. A. *mensēs duos, diem unum*. Sed
 cum animadvertissem, epitaphium me-
 tro alligatum esse, statim comperi,
 nulla in marmore fuisse sigla, & pro
 B. MT. A. scribendum fuisse BHCAC.
 aut BHCA, ut alia quaedam clau-
 duntur sepuleralia carmina. Intelle-
 xi pariter, ubi est TH, supplendum,
 ac præmittendum E; recteque Scali-
 gerum reposuisse ΓΑΥΚΕΡΑC ME TE
 ΚΟΥΓΗC, minime vero ΤΕΣΣΑΡΕΙΝ.

Νῦν Βασίλειος ἐγὼ βρέφος αἰλινὸν ὦδὲ Μακρεῖνος,
 Πατρός Μακρεῖν, Γλυκεράς μητρός με σκούσης,
 Ὄκτω ἔτη πλάσας, πρὸς τούτοις μῆνα βιώσας.

*Nunc Basilus ego, miser infans, bicce Macrinus,
 Macrino patre progenitus, Glyceraque parente,
 Octo tantum annis iaceo, uno & mense peractis.*

Magnum adiumentum exhibet im-
 posita metricis carminibus lex genuinam
 corruptorum titulorum lectionem ser-
 van-

vantibus. HMIHC in Gruteriana 369.
3. erant qui compendium putarent,
& quomodo exponi debeat, quaere-
rent. Monstrosissimo Spondaico

HMIHC APXONTAC AOTITO AINECTHCANTO

faciem aliquam, & formam reddere
sic experior:

Αιμιλίας Ἀρχοντα ἀγάκλητον ἀνεστήσαντο
Βουλὴ καὶ βασιλεὺς τὸν σοφὸν Εὐσέβιον.

*Praesidis Aemiliae docti, celebrisque, Senatus,
Et Caesar statuunt effigiem Eusebii.*

Haec habui de lapidariis Graeco-
rum siglis quae dicerem: iam ad La-
tinas perquirendas, ac declarandas
me confero.

2101 A E

THE HONORABLE MEMBERS OF THE
LEGISLATIVE COUNCIL OF THE
GOVERNMENT OF THE
PROVINCE OF ONTARIO

TO THE HONORABLE MEMBERS OF THE
LEGISLATIVE COUNCIL OF THE
GOVERNMENT OF THE
PROVINCE OF ONTARIO

THE HONORABLE MEMBERS OF THE
LEGISLATIVE COUNCIL OF THE
GOVERNMENT OF THE
PROVINCE OF ONTARIO

THE HONORABLE MEMBERS OF THE
LEGISLATIVE COUNCIL OF THE
GOVERNMENT OF THE
PROVINCE OF ONTARIO

THE HONORABLE MEMBERS OF THE
LEGISLATIVE COUNCIL OF THE
GOVERNMENT OF THE
PROVINCE OF ONTARIO

THE HONORABLE MEMBERS OF THE
LEGISLATIVE COUNCIL OF THE
GOVERNMENT OF THE
PROVINCE OF ONTARIO

JULIUS CÆSAR
BECCELLIUS
LECTORI.

CUm in exordio hujus libelli illa enumeraverim, quæ liber, quo Museum Veronense in lucem propediem dabitur, continebit; notitiam hic placeat addere aliorum operum, quæ Antiquitatis amatoribus Maffei noster optat, & cogitat exinde tradere. Primo quidem favente Deo Arti Criticæ Lapidariæ manum admovebit, & ad complementum tandem perductam vulgabit, plurimis enim ab annis incompleta iacet, & ab auctore suo neglecta, ac ferme oblita. Secundo loco Inscriptiones ab eo non solum sed etiam ab aliis editas illustrabit; minime quidem singulas

H 3

per-

persequens, sed generatim quot ab eisdem-
 modi monumentis discantur, & quot mo-
 dis res literaria ab eis iuvetur, ac
 amplificetur enumerans, & recensens: de
 usu, & præstantia Inscriptionum anti-
 quarum intelligis Lectorem rem esse, sed
 valde diversa, & utilior methodus ad-
 hibebitur, quam in opere ceteroquin e-
 rudito de Usu & præstantia numisma-
 tum. Tertiū succedet de antiquitati-
 bus figuratis Tractatus. Nihil magis
 necessarium, magisque expetendum affir-
 mant, qui solida & iucunda gaudent
 eruditione, & ab erroribus innumeris
 & ferme incredibilibus, purgari cupiunt
 studium Antiquitatis. Postremus labor
 in Etruscis monumentis, lingua, histo-
 ria versabitur, neque enim hucusque
 completi habentur editi ab Auctore in
 hoc argumentum libri: quamvis tertio
 præcipue a doctis omnibus tanta appro-
 batione excepto, gentium, & linguarum
 ad oras Italiæ primitus appulsarum mi-
 ra, & ferme evidens tradita sit de-
 monstratio; ita ut Rudbeckii etiam, a-
 liorumque omnium, qui Mundi initia
 ad

ad axem gelidum revocant, & Suegoticis, ac Celticis tot libros implerunt larvis omnino profligatae excogitationes sint.

Ad haec omnia maxima pars materiae parata est; nihilominus dicere Maffei soler, istam se testamento amicis legatarum esse, neque enim sperare, ad id aetatis cum venerit, tot ac tanta praestare amplius posse. Quis tamen crederet, opus aliud his omnibus longe amplius, ac prolixius illum olim movisse, atque ut vel ab eo, vel ab aliis in praxim deducatur, adhuc exoptare? Illius quidem his verbis meminit Franciscus Hesselius in Praefatione ad Inscriptiones Gudianas. Scipio Maffei, Reg. Mai. Victoris Amadei dedicans Historiam de Diplommatibus scriptam Italice (prodiit anno 1727) memorat se habere in manibus universalem Collectionem lapidum litteratorum ineditorum, aut sparsorum, & commentarium de usu & potestate Inscriptionum. Hoc opus in acceptum ut referamus, Marchionem illustrissimum,

& doctissimum non possumus amato-
res antiquitatis non precari. Con-
spicitur iam sub dedicationis finem
Segusinus arcus cum inscriptione non
prius illustrata: addere debebat, nec
ab ullo usque ad illud tempus ex-
scripta, aut lecta. Verum eius Operis
quatuordecim ab hinc annis volenti fo-
lio Italice, & Latine Prospectus publi-
catus est, ex quo vera illius idea an-
tegre elucet. Prospectum illum plures
ob causas placet mihi rursus hic exhibere.

PRO-

8

4 H

PROSPECTUS
UNIVERSALIS COLLECTIONIS

Latinarum veterum, ac Graecarum,
Ethnicarum, & Christianarum
INSCRIPTIO NUM,

Quem
nova Veronensis Societas totius Europae
doctis, reique antiquariae studiosis
hominibus exhibet, ac proponit.

Cum Marchio Scipio Maffei
antiquis eiusmodi monumen-
tis mirifice sit delectatus, & cum
per annos viginti maximam eorum-
dem copiam nondum vulgatorum col-
legerit; partim describens ipse, aut
se spectante lapides, atque aeneas ta-
bulas describendas curans, partim a
quam pluribus eruditis viris transmis-
sas accipiens Inscriptiones noviter ef-
fossas, & toto etiam Oriente, ac re-
mo.

motioribus in provinciis diligenter
 conquisitas; illum aliquot ab hinc
 annis permulti sedulo sollicitant, ut
 ea documenta omnia promulgans no-
 vo, & quantivis pretii volumine Rem-
 publicam literariam augeat, ac lo-
 cupletet. Verumtamen secum ipse
 considerans, ubi hoc praestaret, ma-
 ximis nihilominus difficultatibus ob-
 noxia, & multis adhuc tenebris im-
 plicita nobilissima haec studia futura;
 tum quia vulgatae Inscriptiones ex
 infinitis propemodum libris expiscan-
 dae sunt, tum vero etiam quia per-
 multae inter ipsas apocryphae, per-
 multae quoque habentur mendis de-
 formatae, quibus aliquando eruditio
 omnis, atque Historia perturbatur
 mirum in modum; in eam tandem
 devenit sententiam, ut in unum cor-
 pus una cum ineditis universas pa-
 riter digerat, quae duorum & am-
 plius seculorum spatio vulgatae u-
 bicumque sint; adulterina tantum e-
 pigrammata abiiciens, ex quibus mul-
 tum detrimenti ceperunt optimae li-
 te-

terae, emendans depravata, atque in eum ordinem disponens singula, qui & ad ea recte intelligenda, & ad voluptatem simul cum utilitate conciliandam incredibiliter iuvet.

Nulla fere est insignis Bibliotheca, quae inter praestantiora volumina Gruterianum corpus non recenset; sed istud quantum hodie abest ut satis sit! quot post Gruterum amplae collectiones prodire! quis volumina enumeret omnia, in quibus postmodum dispersae Inscriptiones sunt? Adde quod apud Gruterum commentitia quidem multa, incorrecta, aut interpolata quam plurima, pluries repetita non pauca: adde quod Latina ibi cum Graecis, carmina cum soluta oratione, antiquae leges, & documenta cum titulis aedificiorum, sequiori nonnumquam aevo insculpta cum vetustissimis permiscuntur. Rursus necessariae quaedam apud illum desiderari videntur classes, & inutiles quandoque congeri. Desunt etiam ex insignioribus

ribus epigrammatis aliquot, quae sup-
posititiae, perperam, censebantur, cu-
iusmodi Pisana sunt, quae Cardinalis
Norisius amplo illustravit volumine.
Neque haec, ut quidem consilio dicta
voluimus, ut eximia, ac maximae,
quae Gruteri profecto debetur, lau-
di, temporis praesentis ratione ha-
bita, quo tantum thesaurum coegit,
detraheretur quidquam; sed ut plane
constet, novum Inscriptionum cor-
pus his temporibus nobis omnino ne-
cessarium esse. Reinesius omnes suas
recolit ex aliorum fide, & docte il-
lustravit, sed refecit saepe arbitrata
sua. Fabræi ingens ac perdocta col-
lectio, quod Indicibus caret, & in-
scriptiones permixtim afferat, neque
in suas classes dispersitas, parum uti-
lis iis omnibus est, quibus ceteroquin
plurimo saepe usui esse posset. Sponius
item Indice nullo adposito, inscriptio-
rum praeclaras congeries dedit. In
eo denique docti conveniunt omnes,
nihil hoc tempore optimis literis, &
prophanis, itemque sacris studiis ma-
gis

gis utile, ac necessarium fore, quam generalis, emendata, atque in ordinem apte digesta veterum Inscriptionum collectio.

Quam vulgamus, amplissimi huius ac difficillimi Operis notitia, non eo spectat, ut pecuniae opem, quod moris est, a subscribentibus aucupemur, sed ut non Italos tantum, verum etiam eruditissimos externarum provinciarum viros ad porrigendam excitemus manum; sive monitis iuvantes, & consiliis, sive auxilium, & materiam subministrantes. Qui ineditas, atque indubias penes se inscriptiones habent, rogatos etiam atque etiam volumus, ut vel earundem exemplar transmittant, vel illas typis quam citissime dedant, loca tamen, ubi lapides habentur ipsi, perperuo designantes: æque utriusque plurimumque debemus. Quicquid autem quispiam mittendum iudicabit, Veronam dirigat ad Illustr. Cameronicum Franciscum Musellium Cathedralis huius Ecclesiae Archipresby-

byterum ea circumſpectione, ut ne tabellarii ſumptus immodice gravent, de qua re mirum eſt, a multis hodie nullam ferme rationem haberi. Illud quoque optamus, ut ii omnes quibus haec arridebit cura, ſive citra, ſive ultra montes degant, nomen dare velint, atque corpus hocce redempturos ſe ſe ſpondeant, modo tamen collectionis ratio, impreſſionis modus, & pretii aequitas abunde ſatiſſecerint. Praecoceſſe hanc notitiam ea de cauſa optamus, quod illa tantum ferme exemplaria cuſuri ſimus, quae requiſita fuerint, ac nominatim expetita. Manum autem typographiciſ formis non admovebimus, niſi poſt annum circiter cum dimidio; collectionis ſiquidem ordinator longum prius aggredi iter parat, ſive in eas provincias, quas inviſit numquam, ſive in eas, quas tunc ſolum peragravit, cum id conſilii nondum cepiſſet. Multa proſecto ſtudia ſunt, ad quae domiſedds eſſe, ut antiqua Inſcriptio loquitur, & ad bilychnen lu-
cer-

cernam assidue lucubrare, nequaquam sufficit; sed. cursum, & equos publicos advocare oportet in partem. Qui plurimis, ac diffatis in locis infinitos pene lapides non observavit, neque illas veritatis, & falsitatis notas, quae ex ipsa sculptura elici possunt, adsequetur umquam, neque ad inculpatum legendum satis exercitatus umquam erit. Quae in multis bibliothecis manuscriptae collectiones servantur plurimae, parum adiuventi conferunt, praesertim si a multo iam tempore congestae sint: illos certe, qui fidem ipsis adhibuere, transversos egerunt saepenumero, & in errorem deduxerunt.

Ut de ordine aliquid innuamus, dicemus breviter, Graecas Inscriptiones omnes Tomum primum complexurum esse. Initium Historicae facient, ac vetustissimae, quae pluribus ante Christum natum seculis conceptae fuerunt, & scalptae. Subsequentur, quae Romanum imperium in Graecos antecessere: curae erit, quae

quae eiusdem generis sunt, coniu-
 gium affert, videtur quae Reges, memo-
 rant, foederat inter populos, Civita-
 tum decreta, quae ad ludos, & spe-
 ctacula pertinent, aliaque id genus.
 Adferatur deinde post Romanorum
 dominatum incisa, & praeter hono-
 raria psephismata, in ordinem dige-
 rentur Imperatoriae omnes, exinde
 Sepulchrales, & postremo singulari cum
 diligentia Christianae. Continuata se-
 rie itidem coniunguntur carminibus
 exaratae in inter quas poeticae gem-
 mae appellari praeterque possint, quo
 fiet, ut nova emergat Anthologia,
 & nobilissima illius facultatis thesau-
 rus novus. Documenta prolixiora
 primo ut in marmoribus apparent,
 describentur, deinde usitato charac-
 tere, nec absque interpunctione, &
 accentibus, & regione verborum erit La-
 tina, quae in Graecis pluribus ha-
 ctenus desideratur. Versu autem com-
 positae Latinis reddentur versibus.
 Insigniores, obscurioresque animad-
 versionibus illustrabuntur, ita tamen

ut

ut

ut alienis quaestionibus reiectis, illud tantum, quod difficultatem affert, breviter explicetur, atque eiusmodi monumentorum usus, ac praestantia constet. Indices ad calcem dabimus, ex quibus non solum quaevis statim reperiri Inscriptio possit, sed Historicae facultatis, Geographicae, Chronographicae, Graecaeque eruditionis omnis utillimum repertorium depromi.

Sex exinde, aut septem tomis Romanae Inscriptiones digerentur. Praeibunt quae prolixae maxime sunt, & afferentur primum quidem uti in marmoribus, & metallis prostant, exinde ad hoc ut legi, atque intelligi commodius possint, usitato scribendi genere, & interpunctione adhibita. Agmen ducent priscae leges; atque aerea Senatus Consulta a Reipublicae temporibus nobis reliqua. Rescripta consequentur, Decreta, iudicialia documenta, municipalia psephismata, Collegiorum acta. Quae eiusdem Cognationis sunt, colligentur simul,

I

atque

atque ordinatim recensentur ; veluti Hospitales tesseræ, Honestæ Missiones , aliaque id genus ; quod ad perfectam earum intelligentiam mire conferet, & ad plures enodandas difficultates . Praecipuo erunt loco monumenta Historica, cuiusmodi sunt Consulares Fasti, Augusti vita ex Ancyranis lapidibus, & his similia : Kalendaria quoque coniunctim exhibitæ, atque explicatæ ; & Orationum antiquitus habitarum insignia fragmenta . Ut autem quæ fule loquuntur , congerantur omnes , sociabuntur his, quæ prolixas nominum series continent ; & postremo militares quoque laterculi , quamplurimum Italiae civitatum mentione , & Consulatum notatione praeclari .

Classes ceteræ ad Scaligeri ut plurimum normam conformabuntur : religiosa siquidem primo disponentur marmora , ac votiva ; subinde Imperatoria , Militaria , quæ Magistratus, Imperiique dignitates memorant, quæ artes , ac privata munera , quæ
ad

ad spectacula & ludos pertinent, quae ad funera , & suprema officia . Sed aliae quoque interferentur secundariae classes , & ita ordinabuntur singulae , ut inter votivas exempli causa Inscriptiones , quae Deum Mithram spectant , coniunctim & consequenter veniant , sibi que invicem lucem foernerent , ac magnam partem se ipsae declarent . Inter Militares ordinem a se constituent Maritimae , quarum maxima exhibebitur copia , cum paucissimae Gruteri aevo innotescerent ; eorum militum scilicet , qui Praetoriis in classibus stipendia fecerant . Singulari cura confusionem cavebimus , quam Gruterus in tanta tunc primum congesta copia cavere non semper potuit : permiscuntur enim quandoque apud illum genera , ita ut inter aedificiorum exempli gratia titulos Miliiarii lapides recenseantur , at non recenseantur Inscriptiones in Arcuum fronte fulgentes ; & tesserae Hospitales lapidibus ad Magistratus pertinentibus accenseantur ; & Augusti mo-

numentis praecedant quandoque quae Theodoricum Regem spectant. Praecipuus erit labor in disponendis ratione temporis titulis iis omnibus, a quibus Imperatorum, ac Caesarum nomina, honores, ac dignitates recensentur, aut memorantur: illis siquidem probe intellectis, atque ut intelligi debere ostendetur, aliquot seculorum Chronologia incumbet in posterum: Gruteriana collectio Inscriptiones eiusmodi pluries interturbat, ac pluribus locis dispergit. Ex Fragmentis, quae potiora videntur, colligemus. Figlinarum signa, plumbei tubi, ceteraque id genus, ubi Consules inscribuntur, distribuentur in seriem. Epigrammata carminibus compacta in Poësis gratiam heic quoque in unum collecta, & consociata volumus: nobiliora praeibunt, atque elegantiora; tum rythmicis ac popularibus versibus concinnata. Fervet adeo huiusmodi collectionis apud plerosque cupiditas, ut magno favore miserum id
atque

atque ineptum tentamen olim exceptum fuerit, cui *Musae Lapidariae* titulum Auctor indidit.

Tomo ultimo Christiana monumenta tum ex lapidibus nondum editis, tum ex multis, quibus interspersa, ac dissipata sunt, voluminibus colligentur. Ab iis profecto sive ad Theologica dogmata, sive ad rationem disciplinae, sive ad traditionem, ad mores ac ritus antiquorum temporum, ad sacram Chronographiam, & ad plurium vocum Ecclesiasticarum intelligentiam, utillima non infrequenter, ac praeclarissima haurire est documenta. In classes suas has quoque Inscriptiones dispertiemus, quod de Christianis nondum quisquam praestitit. Quàmplurimis ex his monumentis subnotabitur, haud quidem ex cuius schedis eruta fuerint, sed locus, ubi marmora servantur ipsa, atque ubi consuli propterea possunt: quod eo magis acceptum, atque utile speramus fore, quo constat, hac acta-

te regionem, & sedem eiusmodi cimelia mutasse plus vice simplici.

Indices peculiari tomo addentur, magnam partem ad Scaligeri ideam elaborati, sed a multiplicibus, qui olim irrepererunt, erroribus castigati, & ad universalem Inscriptionum omnium collectionem iam conformati. Eo studio volumen hoc concinnabitur, & tot in eo rerum, ac verborum digerentur classēs, ut totius antiquitatis omniumque fere disciplinarum repertorium haberi plane possit. De literarum forma in marmoribus sermo erit alicubi, & Inscriptiones aliquot ea figura, qua in lapidibus apparent, repraesentabuntur.

Etruscis Inscriptionibus in hac collectione non erit locus, cum ad diversum omnino eruditionis genus pertineant. Pelasgae vero, seu vetustissimae Latinae, admittentur quidem, cuiusmodi illa est *Lerpirior Santirpior*; quae etiamsi Etrusca ad hanc diem ab omnibus habita sit, Maffei-
ius

ius noster nuper Latinam ostendit, atque in Dissertatione *de Italis Primitivis* interpretatus est. Icones, anaglypha, statuas huic Corpori nequaquam admiscebimus, vel saltem parcissime. Solent haec a typographis avidius arripi, atque ut librorum pretium augeatur, libentius quocumque intrudi; sed cum praesentis collectionis labor ab utilitatis scopo absit quam longissime, sataget ex adverso Societas nostra, ut volumina, quam minori impendio poterit constent. Figurae Inscriptionibus adnexae describentur verbis, cum id ad titulorum intelligentiam conducet. Ceterum Figurata Antiquitas diversum genus a Scripta constituit: non est cur modo unum & alterum in eadem collectione permisceantur.

Veronae anno MDCCXXXII.

Apparet ex hoc Prospektu, quam utili, quam benemerito de literaria omni Republica labori animum tunc Auctor adiecerit. Sed cum in hunc finem magnum iter statim suscepisset, accidit, ut maximæ auctoritatis viri illum in diversas maioresque curas impulerint, & ad Historiam Theologicam faciendam, aliasque ecclesiasticas scriptiones elucubrandas adegerint. Cum autem in ipso Prospektu illos, qui ineditas, & indubias Inscriptiones forte possiderent, enixe rogasset, ut vel earundem exemplaria mitterent, vel typis quam primum darent, clarissimus Muratorius, indefessus studiorum omnium cultor, & fautor, amplissimam Inscriptionum collectionem edidit, vel in mss codicibus repertarum, vel quas noviter detectas multi ad eum transcriptas miserant. Iam vero post hanc quoque collectionem editam universalis corporis adornandi commodum aperitur opportunissimum; quidquid enim adversus illam dicatur, dici certe non potest, quam plurima, & egregia monumentum-

numenta in ea non contineri, & magnam ab illustri viro adhibitam non esse diligentiam, ut quæ ætate nostra de novo inscriptiones apparuerunt, cum illo communicarentur. Illas quidem fere omnes in promptuario suo Maffei quoque servabat, iam enim ab annis amplius triginta & quinque clarissimi Muratorii studium ignorans, in eam curam incumbibat. Monumenta certe eius generis viginti ab hinc annis variis in locis ab eruditis vulgata, vel ipse antea exscripserat, vel a doctis viris acceperat. Testes sunt eiusdem amici plures, præsertim illustribus Seguerius, & ego ipse, quin conspici in quaternionibus plurimis adhuc possunt. Servabat ille ea omnia, ut collectionem suam universalem tot novis adiectis acceptiorem redderet: sed quod in quam plurimum editione præventus sit, nequaquam dolet; neque enim in eo publicum bonum consistit, ut vel ab uno vel ab alio primum edita sint, sed in generali omnium complexu, authentica veritate, com-

commentitiarum exclusionem, opportuna dispositione & emendatione probatissima. Utinam ergo generale hoc universae eruditionis armamentarium construere, & adornari aliquando possit. Cum autem Inscriptiones omnes, quas ipse non exscripsit Maffei, in chartulis suis nomen praeferant illorum, qui maiorem partem miserunt, multa praeciosa nomina recensere hic volo, ne debito bonore fraudentur.

Asiaticas, & orientales Egmondus Hollandus dedit, & Pater Panelius S. I. Gallus, qui de Cistophoris erudite disseruit, & Massiliae acceperat ab eo qui in Oriente exscripserat. Aliquas Sherardius quoque, & postremo Graecas ducentas selectas, & nunquam editas obtulit Londini praestantissimus Doctor Richardus Mead, quas Chiffolius collegerat, atque ut Asiaticarum antiquitatum tomum alterum exhiberet, servabat.

Africanas plures Io. Ant. Corattius Pisanus exscripsit, quas illustri Salvino donaverat: alias Shaeuvius Anglus,
 &

¶ *Condaminius Gallus dedere: in interiori autem Africa repertas multas continet valde eruditi Hispani libellus, qui exscriptoris nomen non prodit.*

Quæ ex Hispania afferentur, misit Emmanuel Martinius Alonensis Ecclesiæ Decanus. Gallicanæ ex visu, & a Barone Bimardio processere. Anglicanæ vel ex visu, vel a Shaarvio, Gordonio, & Haimio. Hollandicas, Germanicas, Dacicas, Orvillius, Apostolus Zenus, Comes de Ariostis, Garelhus tradiderunt: plurimas etiam vidit Maffei ipse, & in chartas retulit.

Siculas, Calabras, & Neapolitanas miserunt P. Sebastianus Paullius, Sebastianus Arnolfinius, & Pater e Societate Iesu de Iustinianis. Quæ Romanum solum a multo tempore emisit, Hieronymus Leanius Cenetensis, qui etiam Livie serverum, ac libertorum titulos antequam vulgarentur, statim a detectione communicavit, Franciscus Ficoroni optime de antiquitate meritis, aliique naviter trans mittebant. At quam multis ab hinc annis P. Cannel-

nettius, P. Bacchinius, P. Bertius, P. Caterinus Zenius, Andreinius, Bertolius Canonicus, qui deinde magno numero erudite vulgavit, Vincioliuſ Pe-
 rusinus, P. Maſetius Lateranenſis Abbas, eruditique alii certatim communicabant? Alia itidem poſſent afferri nomina, neque enim omnia inhæſerunt memoriae meae. Florentinas omnes, aliarumque quam plurimum Italiae civitatum, ac regionum ipſe exſcripſerat olim Maſſeius. Quae Romae hodie ſervantur, ac ſuperſunt, ſex ab hinc annis exſcripſit univerſus doctus Seguierius ipſo præſente, & adiuvante Maſſeio. Nec intermittunt præſtantes viri, quae in dies deteguntur ad ipſum mittere: præcipue eximii Ricolvius, & Rivautella, qui Taurinenſes nuper erudite ediderunt; Antonius Roſchman, qui Veldidenam præterito anno e tenebris eruit, & perdocte illuſtravit; Blanco-nius Bononiensis, qui Auguſtæ Vinde-licorum Archiatri, & philoſophi mu-nus egregie ſuſtinet, aliique, quorum episto-las mihi non accidit, ut viderem.

Prae-

Praetermissa.

pag. 6. ultra centum. At nondum forte inventus fuerat, qui ut inscriptionem aliquando redimeret, tot aureos expendere non dubitaret.

pag. 29. coacervatum sit. Aldus nepos pluribus quidem aliis titulis suspiciendus, sed *notarum veterum explanationem* xviii aetatis suae anno confecit.

pag. 15. *litteras inscripsit*. Solemnis formula L. D. D. D. in Graeca epigraphe sic affertur: *ὡς τόπῳ* *in Palaeogr.*
δεθέντος ὑπὸ τῆς λαμπροτάτης βουλῆς. p. 158.

pag. 44. inscribitur. Verum siglas

pag. 60. varie effertur.

ΛΟ. in fragmento Inscriptionis a Norisio allatae in Epistola Consulari. Λούκιος.

pag. 61. ΜΑΡΚ. λαμπροτάτῃ Φλαυίου Μαρκέλλου. *perillustris*.

pag. 68. diutius a me in Regio Taurinensi archivo versata, & raro permixta, atque a paucissimis consultata, ac visa, manifesto &c.

pag.

pag. 69 Consul processerat ; sed Pompeiano nostro ultro & sine teste Relandus quoque Civicae nomen tribuit in Fastis suis : nam ex legibus quas laudat nulla sic eum appellat. Cur autem Civicae loco Aurelij, & Claudii, &c.

pag. 80. *Medma*, aut *Medama*

pag. 91. Deleatur, *Ubi vides* &c.

F I N I S.

